

SLOVENEK

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120.—
za pol leta " " " 60.—
za četiri leta " " " 30.—
za en mesec " " " 10.—

za inozemstvo:
celoletno " " " Din. 216.—
mesečno " " " " 18.—

Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. "—
v inozemstvu " " " " "—

Posamna štev. 75 par.

Cene inseratov:
Enostopna posilna vrsta mali
oglasil po K 4.— in K 6.—
veliki oglasi nad 45 mm vi-
šine po K 8.—, poslana itd.
po K 12.—

Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenred-
ne deljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SKSZ.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Recepti se ne vračajo; nelankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 38.011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797

Iz parlamenta.

Zadnje dni meseca julija je parlament izvršil ogromno delo: rešil je prvi redni državni proračun. Ogromno je pa bilo parlamentarno delo le po obsežnosti obravnavane tvarine, ne pa tudi po svoji kakovosti. Za natančno presojo silnih številčnih vrst dober teden ne zadostuje, zato pa tudi našega prvega državnega proračuna ne moremo ceniti tako visoko, kakor to zaslužujejo državni proračuni v drugih državah, ampak samo kot prvi poskus, ki je pa vsled neverjetne naglice, s katero so delo opravili, precej ponesrečen. Edini dobra stran prvega našega drž. proračuna utegne biti ta, da bo služil bodočim proračunom kot skromna podlaga. Proračunske številke pa bodo zaradi nestalne vrednosti našega denarja težko držale in če bo dinar še dalje padal, bo treba delati nove dolgove pri Narodni banki, da se omogoči vsaj videz nekega državnega gospodarstva.

Proračunska razprava spocetka ni tekla posebno gladko. Opozicija je vladi prizadevala težke skrbi in bilo je zelo dvomljivo, če bo proračun rešen do 1. avgusta. V zadnjem trenutku pa se je opozicija odločila, da ne bo obstruirala proračuna z ozirom na okolnost, da bi vlada razpolagala še nadalje s kreditom v znesku 100 milijonov dinarjev, ki je vstavljen v dvanajstih. Opozicija vladi zlorabe tega kredita v njene strankarske svrhe ni hotela dovoliti in je zato sklenila, da opusti obstrukcijo proti proračunu.

Zato pa opozicija, v katere vrstah igra Jugosl. klub odlično vlogo, ni varčevala z brezobzirno kritiko napram vladi. Ravno govorniki Jugosl. kluba so bili tisti, ki so stvarno, mirno in temeljito osvetljevali vse neštete grehe sedanjega režima.

Proračun notranjega ministrstva.

Najvažnejši del proračunske razprave je debata o ministrstvu notranjih zadev. V našem parlamentu se je vršila 24. in končala 25. jul. Ministra notranjih zadev sedaj sicer nimamo, toda predsednik zbornice dr. Ribar je izjavil, da odgovarja za proračun celokupna vlada in da je dovolj, če je vlada kot taka v zbornici zastopana.

Delovanje in poslovanje notranjega ministrstva so skoro vsi govorniki odločno obsojali. Javna varnost v obširnih delih naše države je pod vsako kritiko, hajduštvo cvete, razmere na mejah so neznosne. Strankarstvo in korupcija sta v polnem teku. Republikanec Gjonović je silno drastično opisal razmere v Črni gori, poslanec Puljič (Jugosl. klub) pa razmere v Hercegovini, kjer policija počne, kar hoče. Veliko pozornost je vzbudil tudi govor radikalnega disidenta dr. Ivančiča, ki je z ostrimi odgovori jako sprčno pariral medklice raznih demokratskih veličin.

Tudi posl. Stanovnik (Jugosl. klub) je posegel v razpravo in se dotaknil med drugim tudi vprašanja vojnih posojil, katera je prebivalstvo prečanskih krajev podpisovalo prisiljeno. Današnja država je prevzela vse imetje bivših avstrijskih in sedaj jugoslovenskih pokrajin in zato bi bilo pravično, če bi prevzela tudi obveznosti.

Proračun ministrstva za narodno zdravje.
— Bolnice v Sloveniji in v Vojvodini.

Popoldne dne 25. julija se je pričela razprava o proračunu za ministrstvo za ljudsko zdravje. Poslanci zlasti iz južnih krajev naše države so naglašali potrebo, da država vse ukrene, kar more, da se zahteva štiri najhujše ljudske bolezni v državi: jetika, trahom, malarija in kožne bolezni. Tege pa ni mogoče izvesti, dokler nimamo dovolj in dobro opremljenih bolnišnic.

O žalostnem stanju bolnišnic v Sloveniji je govoril posl. Kranjc (Jugosl. klub), ki je opozarjal na sramotno dejstvo, da so bili trgovci v Sloveniji primorani odpovedati bolnicam kredit, ker država ne da potrebne denarja na razpolago. Prej so dežele redno pokrivala vse stroške, danes pa država ne stori svoje dolžnosti napram največjim revežem. Zahteva, naj se znižajo raje podpore za gledališča, kakor pa, da bi bolniki umirali na cesti.

V istem zmislu je govoril dr. Sudarevič (Jugosl. klub) glede razmer v Vojvodini. Najbogatejša naša pokrajina nima ni-

ti ene umobolnice, ostali zavodi pa so brez živil in brez opreme, podobnejši zaporom kakor zdravstvenim zavodom. Posebno pozornost bi morala obrabati vlada na trahom, ki se opasno širi iz Bačke tudi v sosednje kraje.

Ministrstvo vnanjih zadev. — Ninčičev ekspozé. — Govor dr. Šimraka.

Zvečer istega dne se je pričela razprava o proračunu ministrstva za vnanje zadeve. Kot prvi je podal minister dr. Ninčič svoje poročilo o naši zunanji politiki. Minister dr. Ninčič je govoril obširno o genovski konferenci, kjer si je ustvarila mala antanta in ž njo vred tudi Jugoslavija lepo in ugledno stališče, kar je bila posledica predhodnih sestankov državnikov male antante v Bratislavi in v Belgradu. Genovski konferenci se je posrečilo ohraniti stanje, ki so ga ustvarile mirovne pogodbe. Glede obnove Rusije pa je ostala genovska konferenca brezuspešna. Naši odnosi napram Rusiji se niso izpremenili. Mi ostanemo popolnoma nevtralni. Z Rumunijo nas veže trajno prijateljstvo. Tudi z Italijo smo dosegli s posredovanjem Lloyd George-ja sporazum, ki bo koristil obema strankama. Naše razmerje do Madžarov in Bolgarov pa urejajo mirovne pogodbe. Z Bolgarijo je sporazum mogoč, če se ugodno reši komitaško vprašanje, z Mažari pa ne živimo v najboljšem razmerju. V splošnem je naša vnanja politika miroljubna, toda odločna v defenzivnih nastopih.

26. julija se je pričela razprava o Ninčičevem ekspozéju. V imenu Jugosl. kluba je govoril dr. Hohnjec (Jugosl. klub), ki je povdarjal, da se suče vsa današnja evropska politika okoli Londona kot gospodarskega, in okoli Pariza kot militarističnega središča. Po teh vidikih bo morala tudi naša vlada urediti svoje postopanje.

Velikansko odobravanje cele zbornice pa je žel dr. Šimrak s svojim govorom o naših razmerah napram Italiji. »Mi se kregamo med seboj in imamo svoje domače spore,« — je rekel dr. Šimrak, »toda Italija naj vé, da se bomo dvignili vsi kot en moč proti nji v obrambo svojih pravic!« — Tej izjavi je sledilo burno pritrdjevanje.

Proračun ministrstva prosvete. — Izjava ministra Pribičevića.

25. julija se je vršila razprava o proračunu za prosveto. Kot prvi govornik je nastopil minister Pribičević, ki se je kot divji zakadil takoj v početku svojega govora v avtonomistični princip, ki naj se uveljavi v šoli, kakor je to zahteval posl. dr. Gosar. Glede religije je izjavil, da druga kakor od države odobrena religija ne sme okupirati šole. Potem je izjavil, da se bo po skrajšanem postopku izenačil šolski zakon za vso državo.

Proti takemu kaserniranju šolstva je odločno nastopil posl. dr. Sudarevič (Jugosl. klub), ki je izjavil, da Jugoslovanski klub ne bo glasoval samo proti proračunu ministrstva za prosveto, ampak tudi proti prosvetni politiki tega ministrstva, ki ni nič vredna.

Proračun ministrstva za vere.

V razpravi o tem proračunskem oddelku je govoril samo član Jugosl. muslimanske organizacije, ki je kritiziral posamezne točke proračuna, ki se tičejo muslimanov.

Dodatno k tej točki naj omenjamo, da so intervenirali poslanci Jugosl. kluba dr. Dulibič, Gostinčar in Škulj pri finančnem ministru, da se vpostavi v proračun ministristva za vere tudi potrebna vsota za zvišanje draginjskih doklad za aktivne in upokojene katoliške duhovnike. V sporazumu z ministrom za vere so določili v ta namen 5 milijonov dinarjev, kar je vsekako lep uspeh naših poslancev.

Proračun za armado.

Kot prvi je govoril posl. Nemanjič (Jugosl. klub). Naglašal je, da so zahteve vojne ministra mnogo previsoke in ljudstvo že komaj vzdržuje ogromne davke v denarju in krvi. Ta davek teži posebno delavce in kmete. Zato je treba vojaški kontingent znižati, znižati pa je treba pred vsem mnogo previsoko število višjih oficirjev. Pritožil se je, zakaj morajo fantje letnika 1899., ki so služili že v Avstriji, se-

daj odslužiti polni rok. Zahteva pravičnejše določbe o oprostivah od vojne službe. Tudi okolnost, da služijo Slovenci in Hrvatje v Srbiji in Srbi pri nas, ne upliva ugodno na razpoloženje med moštvo, kakor tudi ne pod vsako kritiko slaba hrana in slaba obleka.

Za njim je dobil besedo posl. Brodar (Jugosl. klub), ki je ugotovil, da so se v nekaterih krajih razmere pri vojakih res zboljšale, da pa obstoje še vedno mnogi nedostatki. Vojska naj se reorganizira tako, kakor je urejena v modernih državah. Doba vojne službe se da znatno skrajšati brez škode. Govornik odločno protestira proti strankarstvu v armadi na škodo katolikov. Slabotnih ljudi ni treba jemati k vojakom, kakor se to sedaj dogaja, ker je zdravih ljudi dovolj.

Nato je govoril posl. Žebot (Jugosl. klub), ki je v svojem govoru ostro prijel vojne ministra zaradi njegovega nastopa proti katoliškim škofom, ki so pri njem intervenirali zaradi vojaške službe bogoslovcev. Ko je vojni minister odgovoril, da so hoteli škofje, naj on »pogazi zakon«, je Jugoslovanski klub odločno ugovarjal, da ta določba, ki sili bogoslovce v vojaško suknjo ni nikak zakon, ampak samo iz ministrone samovolje potekla naredba. S to zadevo se bo Jugosl. klub še bavil.

Proračun za kmetijstvo. — Ostre kritike.

Na dopoldanski seji 28. julija se je začela razprava o proračunu za kmetijstvo. Za posl. Filipovičem je govoril posl. Kranjc (Jugosl. klub), ki je naglašal, da je vzpričo dejstva, da je naša država pretežno agrarna država, proračun za kmetijstvo mnogo premajhen. Za policijo je odobrenih 324 milijonov, za kmetijstvo pa le 110 milijonov dinarjev, a še od teh za prečanske kraje le 60 milijonov! Skrb za zadružništvo je razvidna iz podpore za isto, ki znaša za vse prečanske kraje le 400 tisoč dinarjev! Zakona o kmetijskih kreditih še danes ni. Za regulacijo rek in potov so določene naravnost neznatne vsote. Zavarovanjskih zakonov minister še do danes ni predložil. Zahteva ukinjenje carine na galico in podporo za hmeljarstvo. Vojake naj puščajo ob času žetve domov.

Posl. Rajić (Jugosl. klub) je opisoval slabe razmere kmetov v Vojvodini.

Zanimivi so podatki, ki jih je navedel posl. Rebac (Jugosl. klub). Za kmetijstvo je določenih 110 milijonov dinarjev. Ta vsota pa je na Srbijo in na prečanske kraje razdeljena tako, da odpade v Srbiji

Dr. Žerjav se brani sodbe lastnega kluba.

ZERJAVOVA OFENZIVA V TRSTU.

Belgrad, 2. avg. (Izv.) Minister za socialno politiko se nahaja v zelo težkem položaju. Kakor znano, je demokratski klub izvolil poseben odbor, ki naj bi proučil vprašanje z Jadranske banko. Dr. Žerjav je izjavil, da je ta odbor nepotreben, ker da je tožil Kamenaroviča pred sodiščem. To pomenja, da skuša dr. Žerjav zavleči celo zadevo ad calendas graecas. Tukajšnji politični krogi trdijo, da stoji dr.

na 1 ha kulturne površine 50 dinarjev in na 100 prebivalcev 1100 dinarjev, v Črni gori na 1 ha 68 dinarjev in na 100 prebivalcev 1600 dinarjev, v Sloveniji pa na 1 ha 12 dinarjev in na 100 prebivalcev 900 dinarjev! Še manj kot na Slovenijo odpade na Hrvatsko in Bosno. Zato zahteva za Bosno in Hercegovino posebno melioracijsko posojilo.

Za slovenske vinogradnike pa se je odlično zavzel posl. Nemanjič (Jugoslovanski klub), ki je zahteval izdatnejšo podporo za vinorejstvo v Sloveniji.

Ministrstvo za gozde in rudnike.

Po razpravi o proračunu za kmetijstvo se je pričela razprava o gozdovih in rudnikih. Kot značilno je omenjal posl. Pušenjak dejstvo, da donajajo rudniki na Hrvatskem, kjer je zaposlenih kakih 1000 rudarjev, 5 odstotkov čistega dobička, državni rudniki v Sloveniji pa so pasivni. Tudi državni gozdovi ne donajajo vsled slabe uprave nikakega dobička. Končno je govornik kritiziral lovski zakon.

Ministrstvo za pošto.

Jako kratka razprava. Posl. Barič (Jugosl. klub) je izjavil: »Ker je pošta priznana za nič, ni vredno o njej govoriti.« — Velik smeh v zbornici — in proračun je bil sprejet!

Ministrstvo za socialno politiko.

O tem poglavju je obširno govoril poslanec Gostinčar (Jugosl. klub). Posl. Gostinčar je navajal dolgo vrsto socialnih zakonov, ki jih ministrstvo za socialno politiko še danes ni predložilo zbornici, n. pr. zakon o zavarovanju delavcev, o zaščiti siromašne dece, o zdravih stanovanjih itd. Zahteval je ustanovitev delavskih, obrtnih in industrijskih svetov. Za invalide naj bi se sklenil poseben zakon čimprej, kjer bi bilo določeno izdatno zvišanje invalidskih podpor. Tudi invalidskih domov je še mnogo premalo. Tudi za invalide-poljedelce bi morala država skrbeti.

Iz navedenega kratkega in nepopolnega pregleda o parlamentarnem delu naših poslancev bodo naši čitatelji lahko razvideli vso neosnovanost otročje trditve raznih demokratskih listov o »nesposobnosti« naših poslancev. Neplodne »visoke« politike res niso delali, a v korist ljudstva so storili svojo dolžnost. Da bi jo bili le tudi vladni poslanci!

Pred podpisom rapalske pogodbe.

Belgrad, 2. avgusta. (Izvirno) Težkoče, ki so obstojale glede podpisa rapalske pogodbe, so odstranjene. Zunanji minister dr. Ninčič je naročil našemu poslaniku v Rimu g. Antonijeviću, naj podpisuje konvencijo. Podpis te konvencije izvrše v imenu naše države trije zastopniki, v imenu Italije pa tudi trije delegati, ki imajo nato rešiti tudi reško vprašanje. Med našimi zastopniki sta dva častnika, tretji član pa bo dr. Smodlaka ali pa dr. Šilović.

Naša bolgarska politika.

Belgrad, 2. avgusta. (Izvirno) Naš novi poslanik v Sofiji, Rakić, je odpotoval na svoje mesto. Pred svojim odhodom se je udeležil konference pri zunanem ministru glede odnosov napram Bolgarski. Sedaj v Trzišču ob veliki udeležbi ljudstva. Naj ukrepaneje najstrožji koraki v svrhu očiščenja obmejnega ozemlja pred komitaši.

Pribičević snuje državotvorno stranko.

Belgrad, 2. avgusta. (Izv.) Tu prične v kratkem izhajati list »Borba«, ki ga bodo izdajali demokrati pod vodstvom Pavla Čubroviča in posl. Angjelića. Nekateri poslanci demokratske stranke niso zadovoljni s taktiko demokratske stranke, ki ne zanikava samo jugoslovanstva in se celo izreka proti vsakemu stiku s Hrvati in Slovenci, samo da zadovolji svojim strankarskim interesom. Nezadovoljneži v demokratski stranki si hočejo ohraniti odprta vrata za vsak slučaj, medtem ko se nahaja Pribičević s tovariši v brezizhodnem položaju. Pribičević išče skupnih točk z radikalci, da bi sestavil takozvano državotvorno stranko. Radikalci pa na drugi strani spoznavajo, da bi to pomenjalo propast radikalne stranke, katere pristaši nočejo ničesar več čuti o kakem nadaljnjem stiku z demokratsko stranko.

Zunanje-politični položaj.

Nemške reparacije. — Pred sestankom v Londonu. — Anglija zahteva od vseh zaveznikov odplačilo dolgov.

Vprašanje nemških reparacij postaja čedalje bolj osrednje vprašanje mednarodne svetovne politike, pred katerim stopa celo vprašanje vzpostavitve Rusije v ozadje.

Znano je, da nemška marka rapidno pada in da je vsled tega nastala na svetovnem denarnem trgu in seveda tudi na gospodarskem polju prava deruta. Dočim francoska vlada kljub temu vztraja na tem, da Nemčija brezpogojno izpolni svoje vojno-odškodninske obveznosti, je ostali svet čisto drugačnega mnenja, predvsem pa Anglija. Ker je Nemčija največji odjemalec Anglije, smatra le-ta za nujno potrebno, da se nemške reparacije znatno znižajo in njihovo odplačevanje porazdeli na daljšo dobo. Vendar pa nameni angleške vlade v tem oziru niso točno znani. Vest, da bi Anglija bila pripravljena odpustiti Franciji, kar le-ta njej dolguje, ako Francija privoli v temeljito revizijo nemškega vojno-odškodninskega vprašanja, je namreč zgolj privatne narave. *Gotovo je le, da se Lloyd George in Poincaré sestane v Londonu 7. avgusta* in da bosta tam pretrčala najvažnejša vprašanja svetovne politike, v prvi vrsti gotovo nemško. Medtem zahteva Francija od Nemčije točno odplačevanje v tem trenutku zapadlih obrovov in grozi z represalijami, ako Nemčija do 15. avgusta ne izpolni svojih obveznosti.

Istočasno prihaja iz Londona važna vest, da je Velika Britanija izročila Franciji, Italiji, Jugoslaviji, Grški, Rumunski in Portugalski noto, v kateri javlja, da je Velika Britanija primorana radi zahteve Zjedinenih ameriških držav, da se plačajo Ameriki posojila v znesku 850 milijonov funtov šterlingov, zahtevati vrnitev vseh danih vojnih posojil v skupnem znesku 1098 milijonov funtov šterlingov. Nota dalje zraha obžalovanje angleške vlade, ki je morala opustiti misel, da se vojna posojila črtajo. Anglija ni z ozirom na zahtevo Amerike v položaju zaveznikom teh dolgov odpustiti, ker mora plačati svoje dolgove Ameriki.

Ta reč se da razlagati na dva načina: 1. ali hoče Anglija izvršiti na ta način pritisk na Francijo, da napram Nemčiji odneha, ali pa 2. Združene države Severne Amerike res nečejo privoliti v nobeno diskusijo vprašanja onih dolgov, ki so jih zavezniki v letih 1914—1918 napravili v Ameriki ter zahtevajo, naj zavezniki ta ogromni dolg vrnejo, denar naj pa vzamejo, kjer hočejo... Fakt pa je ta, da more le Anglija odplačati svoje dolgove Ameriki, ostali zavezniki pa ne in da jim tudi Nemčija ne more tukaj pomagati. Vsled tega bodo evropske velesile še dolgo iskale odredilne formule za vzpostavitev sveta in najbrže tudi londonska konferenca ne prinese nobenega resničnega rezultata.

Grška akcija proti Carigradu. — Grčija pred revolucijo?

V tem času pa je stopilo v ospredje še drugo vprašanje, namreč orientsko. Grčija se vsled zavlačevanja vojske s kemalisti v Mali Aziji nahaja v kritičnem položaju, ker grozi venizelistična revolucija proti monarhiji. Venizelovi pristaši agitirajo proti kralju Konstantinu z nacionalnimi gesli, zahtevajo aneksijo Smirne ter rešitev carigradskega vprašanja. Vsled tega je grška vlada sklenila veliško akcijo proti Carigradu in zbrala okoli 20 do 30.000 mož, kateri so se približali znani čatalški črti, katero branijo čete carigradske turške vlade in nekaj internacionalnih oddelkov. Vrhtega je odplula proti Carigradu angleška eskadra iz Malte. Zastopniki zaveznikov so izročili grški vladi noto, v kateri izjavljajo, da ne bodo trpeli nobene akcije, naperjene proti prestolici Turčije in da bodo Carigrad z oboroženo močjo branili. Skoro gotovo bo grška vlada svojo malo premišljeno akcijo proti Carigradu morala opustiti, bo pa vsled tega prišla v jako težaven položaj pred lastnim narodom. Ni izključeno, da doživimo kmalu zopetni preobrat v Atenah, kaj pa sledi za tem, se seveda še ne da predvideti.

Nova italijanska vlada. — Generalni štrajk. — Mobilizacija fašistov.

Nepovoljne notranje razmere vladajo tudi v Italiji. Kakor znano, je morala tam vlada de Facte odstopiti, ker se ji je očitalo, da ni sposobna, da napravi konec anarhiji, povzročeni vsled permanentnega vojnega stanja med fašisti na eni ter socialističnim in komunističnim delavstvom na drugi strani. Medtem ko se je kralj pogajal z različnimi državniki, da se sestavi nova vlada in je končno bil primoran, da vlado zopet poveri de Facte, je delavska zveza proglasila 1. avgusta generalni štrajk po celi Italiji. Štrajk se je res začel, dasi ponekod še delajo; položaj pa je otežkočen ne toliko radi štrajka, kolikor zaradi mobilizacije, ki so jo napovedali fašisti. Ti grozijo, da se siloma polaste vlade, ako

vlada ne zatre delavskega gibanja. Do nemirov dozdaj še ni prišlo. Vlada hoče pokazati, da je položaju kos in je konsignirala povsod vojaštvo, policija pa je prepovedala vse shode in celo vožnjo z avtomobili ter prodajo bencina. Novo vlado de Facte tvorijo kot glavna opora laška ljudska stranka, demokrati, zmerni socialisti in nekateri desničarji; izključeni so ekstremni socialisti, komunisti in fašisti. Partito popolare dela na to, da vlada energično napravi enkrat v Italiji rod.

Spor med »rajhom« in Bavarsko.

Tudi v Nemčiji imajo notranjepolitično krizo, ki se je pa vsled nepomirljivih zahtev Francije napram nemški državi v zadevi reparacij znatno omilila. Vsled umora Rathenau-a, ki je padel kot žrtev reakcionarne monarhistične bojne propagande, je nemški državni zbor sklenil izjemno postavbo v svrhu zaščite nemške republike. Glasom te »obznane« se uvaja poseben državni sodni svet, ki bo presledoval in kaznoval delikte proti republiki. Temu se je uprla Bavarska, da štiti svojo lastno državnost kot zvezna država. Monarhisti so ta odpor hoteli izrabiti v svoje name-ni, nekateri so že pripravljali vzpostavitev Wittelsbachov in odcepitev južnonemških republik od »rajha«. Nasprotno so socialisti grozili z represalijami proti Bavarski in mnogi so že priporočali boj zoper federalizem, oziroma proti zvezno-državni obliki nemške republike. Pokazalo se je pa, da so Bavarci trezni ljudje, ki nočejo razbiti države, temveč zgolj varovati svojo državnost v okviru zveze. Tudi centralna vlada je postopala skrajno previdno in predsednik nemške republike, socialist Ebert, je pisal bavarskemu ministrskemu predsedniku grofu Lerchenfeldu pismo, v katerem pravi, da zakon v svrhu zaščite republike nikakor nima namena žaliti »državnega značaja posameznih zveznih dežel, kojih samostalnost tvori moč celokupne države«. Bavarski federalisti so s to načelno izjavo socialističnega predsednika lahko zadovoljni, glede stvari same pa se bo najbrž našel kompromis in sicer v tej obliki, da dobe Bavarci svoj posebni senat pri vrhovnem državnem sodišču, ki bo sodilo zločine zoper republičansko ustavo.

Mirovni kongres v Londonu.

Precej važen mednarodni dogodek je tudi mirovni kongres vseh evropskih pacifističnih organizacij, ki se je te dni vršil v Londonu. Sklenile so se resolucije, ki v glavnem zahtevajo revizijo vseh mirovnih pogodb, zmanjšanje nemških reparacij, unčenje medzavezniških dolgov, priznanje ruske vlade in finančno pomoč Rusiji, odpravo vseh omejitev mednarodne trgovine, razorožitev, mednarodno posojilo za sanacijo Evrope itd. Glavno besedo so imeli na kongresu Angleži, po kongresu pa se je vršila velika manifestacija za mir pod geslom: »Nobene vojske več!« Nekaj to že pomeni, čeprav ne veliko.

Katastrofalni gospodarski položaj v Avstriji.

Katastrofalne razmere vladajo tudi v Avstriji. Avstrijska krona stoji na curiški borzi danes 0.012. Draginja strahovito narašča, ne več od meseca na mesec ali od tedna na teden, marveč dobesedno od dne na dan. Na dunajski borzi se za češko krono naravnost pretepajo. Položaj je še hujši vsled istočasnega padanja nemške marke in špekulacij, ki so s tem v zvezi. Sicer se je ustanovila notna banka, ki naj predvsem efektira od Češke, Francije in Italije dovoljene kredite, toda s tem ne bo veliko pomagano. Sicer se pa bodo ti krediti tudi kmalu izčrpali. Vlada hoče štediti, priporoča se povišanje produkcije, racionalno gospodarjenje pri državnih prometnih sredstvih, delodajavci se oglašajo zoper osemurni delavnik in zoper takozvani indeks, to je zoper avtomatično zviševanje plač proporcionalno z draginjo, nekateri zahtevajo celo splošno delovno dolžnost kakor v Bolgariji itd. Društvo narodov je sklenilo pozvati vse države, da Avstriji priskočijo na pomoč; seveda je ta sklep zelo idealnega značaja in republiki dejansko nič ne koristi.

Štrajk premogarjev v Ameriki.

Združene države Severne Amerike se slejkoprej nočejo oficialno udeležiti nobenih evropskih konferenc, pač pa privatna Morganova banka živahno konferira z evropskimi državniki, kako odpomoči veliki svetovni gospodarski bedi. Vlada pa ima tudi veliko skrb s splošnim štrajkom premogarjev, katerim so se pridružili tudi železničarji ter mašinisti, kurjači in nalagavci premoaga na ladjah.

Kriza na Poljskem.

Poljska republika se tudi nahaja v krizi. Desnica parlamenta je proti volji predsednika republike, Pilsudskega, naznanila za ministrskega predsednika Korfan-tija. Pilsudski se ni udal ter apeliral na parlament. Parlament je na to izrekel Pilsudskemu zaupnico. Socialisti so tudi grozili z državljansko vojsko, ako Korfan-ty ne odsopi. Zdati so in dosegel kompro-

mis in se je sestavila vlada, kateri stoji na čelu profesor Julian Novak.

Težki notranje-politični položaj Bolgarije.

Bolgarija ni nič na boljšem. Zavezniška reparacijska komisija zahteva od Bolgarije, da plača 112 milijonov zlatih frankov kot prvi obrok reparacij, katerih Bolgarija dozdaj sploh še ni začela odplačevati. Ker pa Bolgarija izjavlja, da tega nikakor ne more, predlagajo zavezniški finančno kontrolo in velike koncesije na naravna bogastva Bolgarije, kar je za bolgarsko vlado istotako nesprejemljivo. Zato Bolgarija vnovič predlaga, naj se ji dovoli 3 letni moratorij. Kaj bodo zavezniški na to odgovorili, pač ni težko uganiti.

Državljska vojska na Irskem.

Na Irskem državljanska vojska med četami ustavne vlade in ustaši pod vodstvom de Valere še ni končana. Baje se pripravila bitka pri mestu Fermoy. Po drugih poročilih je de Valera odpotoval v Ameriko, da nabere denar za nadaljevanje odpora proti vladi Griffitha.

Rusija.

Konferenca z delegati Rusije v Haagu ni privedla do nobenega rezultata. Rusi upajo, da se jim bo posrečilo skleniti dogovore z raznimi privatnimi družbami. — Glasom poročila angleške pomožne misije glad v Povolžju, Zauralju in Ukrajini ponehava. Zetev je bila dobra, ponekod celo izborna. Nekateri kraji pa se bodo tudi še letos in prihodnje leto težko preživljali.

Brez ministra za notranje zadeve.

Belgrad, 2. avgusta. (Izv.) Vprašanje notranjega ministrstva se sedaj še ne bo rešilo, temveč bo ostalo odprto do jeseni. Radikalci nočejo v tej zadevi popustiti. Na drugi strani se boje demokrati razbiti vladno koalicijo, do česar bi moralo priti, ako bi se sedaj to vprašanje ponovno sprožilo. Radikalci se poslužujejo te zadeve v to svrhu, da bi čim bolj mogli pritisniti na demokrate. Glavna teža v tem težavnem položaju leži na demokratih. Minister Svetozar Pribičević hoče za vsako ceno obdržati sedanjo koalicijo, ker je njegov namen vzdržati sedanji režim vsaj do prihodnjih volitev.

POSLOVILNA VEČERJA PARLAMENTARCEV.

Belgrad, 2. avgusta. (Izvirno) Včeraj zvečer je priredil predsednik narodne skupščine poslovilno večerjo pred parlamentarnimi počitnicami. Pri večerji sami pa je došlo od incidenta, ker so protestirali povabljeni novinarji, da so jih namestili v sobo, kjer so večerjali skupščinski uradniki, radi česar niso mogli čuti, kako so se v poznih urah razgovarjali vladni poslanci. Pri tej večerji sta govorila Ljuba Davidović o bratstvu in edinstvu, neizogibni Svetozar Pribičević pa je govoril o defetizmu. S svojim govorom je seveda več koristil opoziciji kakor pa vladnim strankam.

URADNIŠKA PRAGMATIKA.

Belgrad, 2. avg. (Izv.) Radi današnje praznika niso imeli parlamentarni odbori sej. Jutri bi imel priti v narodni skupščini na dnevni red zakon o vojni odškodnini. Izgleda pa, da bo prišel zakon o uradniški pragmatiki šele v jesenskem zasedanju na vrsto.

Grška ofenziva proti Carigradu.

London, 2. avgusta. (Izv.) Glasom poročil iz Aten je grška vlada poveljniku grških čet priporočila, da se izogiba vsakega spopada z zavezniki četami.

London, 2. avgusta. (Izv.) Reuterjev urad javlja iz Malte, da je bilo izdano povelje, s katerim se je odhod 3. lahke križarske eskadre z dvema bataljonoma v Carigrad preklical. Vendar pa ostanejo čete še nadalje pripravljene za vsak slučaj.

London, 2. avgusta. (Izv.) Reuterjev urad javlja iz Aten: Izjava vrhovnega poveljnika zavezniških čet, da se bo vsakemu napredovanju Grkov v smeri proti Carigradu uprl, je napravila v Atenah globok vtis. 29. m. m. se je vršila seja kabineta, ki je trajala nad tri ure.

Carigrad, 2. avg. (Izv.) Navzlic odločnemu nastopu antante je razburjenje v Carigradu vedno večje. Vse prebivalstvo evropske obale je izrazilo željo, da bi se preselilo na azijsko obalo, tako da je medzavezniška policija morala prepovedati zvezo med obema obalama. Po poročilih s Čataldže so spopadi med turškimi orožniki in grškimi predstražami na dnevnem redu. Danes so prinesli v Čataldžo 11 ranjenih Turkov.

Carigrad, 2. avg. (Izv.) Po uradnih poročilih angleškega glavnega stana se nadaljuje zbiranje grških čet v Vzhodni Traciji. Vendar pa menijo, da grško vrhovno poveljništvo z zmislu obljub, ki jih je dala grška vlada, ne izda povelja, naj prekoračijo grške čete nevtralnno mejo. Navzlic temu se nadaljujejo vojaške priprave na kop-

nem in na morju, da bi bila grška vojska na vseh teh ozemljih vedno pripravljena za napade s sovražne strani. V Carigradu vlada mir. Po zanesljivih poročilih je prišlo danes ob meji do dveh incidentov, ki pa nista važna.

HOMATIJE V ITALIJI.

Rim, 2. avgusta. (Izv.) Organ fašistov »Adria« je priredil posebno izdajo, v kateri pozivlje podjealnike, naj odpustijo stavkujoče, ker je dovolj delavoljnih na razpolago. Vsi fašisti se pozivljajo, naj bodo pripravljene v sredo o polnoči v svrhu najostrejšega nastopa proti stavkujočim po poteku 48 urnega ultimata.

Rim, 2. avgusta. (Izv.) Edini list »Osservatorij«, ki je danes izšel, napoveduje konec stavke za danes popoldne. Od popoldneva dalje je že precejšnje število električnih voz v prometu pod vodstvom nacionalistov in fašistov ter spremstvom straže. Do sedaj še ni bilo nikakega incidenta. Iz raznih mest se javlja, da delo ni bilo popolnoma ustavljeno.

ZNIZANJE MESEČNIH ODPLAČIL NEMCIJE?

Berlin, 2. avgusta. (Izv.) Iz Pariza se javlja, da je »Newyork Herald« izvedel iz zanesljivega vira, da je nemška prošnja po znižanju mesečnih odplačil, ki so znašala dosedaj petstotisoč funtov, na eno četrtino, bila od vseh članov obnovitvenega odseka dobrohotno sprejeta. Samo francoski zastopnik je protestiral proti vsakemu popustu. Vendar pa je izjavila neka osebnost garancijskega komiteja, da bo Nemčiji zaproseni moratorij dovoljen, tudi če bodo Francozi ostali pri svojem protestu.

ZELEZNIŠKA NESREČA V AMERIKI.

Zincinati, 2. avgusta. (Izv.) Izletniški vlak je trčil na nek osebni vlak. Prit em je bilo ubitih pet oseb in veliko število ranjenih.

EKSPLOZIJA V SPANSKI TOVARNI.

Madrid, 2. avgusta. (Izv.) Včeraj zjutraj je eksplodirala v Ciudad Real v skladišču nekega španskega podjetja eksplozivnih tvarin dinamitna patrona. Nastal je požar, katerega se je pa posrečilo lokalizirati. Do danes zjutraj so izvlekli iz ruševin poslopja sedem mrtvih in dvajset ranjenih.

DVOBOJ S SMRTNIM IZIDOM.

Budimpešta, 2. avgusta. (Izv.) Danes popoldne se je vršil med polkovnikom Joh. Leidenburg in bivšim korvetnim kapitanom in članom mednarodne donavske komisije Edvardom Kankowskim avboj na pištole. Pri tretjem hodu je dobil Kankowski strel v pljuča ter je bil v nekaj minutah mrtev.

Veličasten potek orlovskih slavnosti v Brnu.

Otvoritev orlovskega tabora — nastop 12.000 članov naraščaja — v sprevodu 17.000 v krojih — vzoren red — razstava z 200 paviljoni — velikansko navdušenje v Brnu.

Brno, 28. julija 1922.

V nedeljo 16. jul. je otvoril starosta Češkosl. orlovske zveze, sedanji čs. železniški minister mons. Šramek, voditelj čeških katolikov, s slavnostnim občinim zborom zveze prvi orlovski tabor v največjem stilu. Od tedaj poleg pisarne, ki že od zime vodi pripravljajna dela, uradujejo strokovni oddelki (stanovanjski, prehranjevalni, finančni, telovadsko-tehnični, železniški, agitacijski itd.), ki so zasedli skoro celo realko v Janovi ulici 22. Nešteti zastopniki vsakovrstnih orlovskih i. dr. organizacij si neprestano podajajo kljuke teh oddelkov. 25.—28. julija je pripravljval dohod Belgijcev v Brnu njihov zastopnik g. Leonard de Maeyer. Belgijcev pride 628. Število Francozov, ki hočejo v Brno, dnevnoro raste; od 160 je že doseglo dozdaj 700 i. s. iz raznih departmajev.

Najbolj vidne so priprave na telovadišču. Vse tribune že stoji od junija dogotvljene, krasijo — zelo okusno — jih še vedno. Pogled iz raznih strani je prekrasen. Mogočne, skoro preveč masivne tribune postajajo na pogled vedno lažje in bolj žive vsled umetniškega okrasja. Te dni pripravljajo razstavne paviljone in stranske stavbe. Dnevno obiše par tisoč ljudi veličastno zgradbo. Brno postaja vedno bolj prijazno Orlom in dobiva zletno lice — ker bi vsak rad zaslužil. Plakati se množe, časopisi pišejo vedno več o taboru in slavnostih. Vesti iz drugih dežel postajajo točneje in podrobnejše, razmere — v katerih je bil ta tabor prvotno zamišljen, se vedno bolj širijo.

Znamenito je častno predsedstvo tabora: maršal francoske armade (zaveden katoličan) Foch, poljski in češki kardinal, škofje Jeglič i. dr., voditelji katol. ljudstva skoro vseh katoliških narodov Evrope (tudi dr. Korošec).

Začel se je tabor vsem zelo vidno in slično pravzaprav danes, v petek 28. julija.

7es dan prihajajo tisoči orlovskega naraščaja (18 posebnih vlakov! in ojačeni redni vlaki). Krasno deluje ves aparat: izredno številni reditelji (obeh spolov), železnični odbor, stanovanjski in prehranjevalni odbor). — Vsak transport sprejme predsedstvo in godba, tudi občinstva je vedno več pred kolodvorom. Kakor vojaki se vsipajo vedno nove čete iz kolodvora in hitro korakajo v svoj stan, potem pa se razprše v malih gruclah ogledavat mesto z vodniki. Brno po malem dobiva novo lice, modro orlovsko.

Sola (ozir. pet šol v kompleksu z dvema dvoriščema v sredi), ki je že določena za nastanitev Jugoslovanov, ima svoje kopališče in telovadnico, skladišča itd. Danes mgolji v njej skoro 2000 otrok. Leži zelo pripravno: 2 minuti od telovadišča in sedem minut od kolodvora, poleg cerkve in samostana oo. avguštincev.

Jutri (sobota 29. jul.) popoldne bodo skušnje za nastop naraščaja in otvoritev razstave (zbralo se je do včeraj že nad 12.000 drobiža!) V nedeljo (naraščajski dan) pripeljejo ojačeni osebni in 5 posebnih vlakov gledalce v Brno. Za glavne dni tabora (11., 12., 13. avg.) bo vozilo poleg rednih vlakov še 35 posebnih telovadcev in gledalce.

Nasprotniki Orla so v veliki zadregi. Ignorirati tega, česar je polno Brno in odmeva po celi republiki, ni mogoče; omalovaževanje se je že danes kaznovalo s prihodom 12.000 naraščajnikov in dograditvijo veličastnega telovadišča; nasilno ne morejo nastopati dejanski, ker jih je premalo. Zato so začeli izdajati kot prilogo svobodomislalnega lista *Novy Lid* prilogo (letak) (>Sokol a Orel< ima prva številka nadpis) v kateri pogrevajo stare fraze proti klerikalizmu in Orlu in ugotavljajo, da niti ogromni tabor Orla ne more rešiti katol. Cerkev, katero da je premagal spaljeni Hus in je izgubila zadnjo oporo v — Habsburžanih. Ta voda pač Orlu ne škodi, dasi morda njim prinaša tolažbo v pomirjenju živcev.

Razpoloženje v orlovskih vrstah — zlasti v vodilnih, ki so že od dela utrjeni — je izvrstno, ker vidijo v krasnem poteku priprav in dosedanjem uspehu naraščajskega dohoda sadove svojega dela. Zvečer se na vrtu Besednega doma oddahnejo in so sposobni tudi za šale, kakršne more delati le človek, ki si je svest uspeha po poštenem delu. Zarja dneva, ko se dvigne Orel visoko na obzorju Evrope, je lepa in obeta mnogo!

Menda slutijo to lepoto tam doli pri nas, zato se jih je priglasilo že 1100 in je železnica morala določiti dva vlaka. Tudi ne vozita čez Hrušovany, ampak čez Břeslavo, ker hočeta bližnji dve župi Orla izvesti tam pošten sprejem ob vstopu na bratska tla. J. H.

Brno, dne 29. julija 1922.

Usadil sem se na Petrovč, v župnišču poleg stolnice sv. Petra. V ranem jutru me je zbudil v tem sicer najpokojejšem kraju mesta (>na Petrovi skali<, ki nadkriljuje celo mesto poleg Spillberga) drobni korak orlovske dece, ki po načrtu v soboto dopoldne ogleduje Brno. Večje in manjše čete z voditelji prihajajo pod oknom v cerkve, korakajo do oltarja, se poklonijo in ogledajo — in že treba iti dalje. 12.000 radovednežev od včeraj in 5000 novih od danes ni tako hitro pri kraju! Vendar nastopajo v vzornem redu, izborno razpoloženi in navdušeni. Najbolj seveda strmé nad telovadiščem. Vzkliki in fraze, ki tu prihajajo iz otroških grl, so zanimive, originalne. Navadno že ob vohu na dvor pred glavno tribuno občudujejo velikost; ko pa stopijo na telovadno ploskev in zagledajo vse tribune, jim zastaja glas — kakor nasprotnikom Orla, ki zro nemi na te množice in tako srečno začeti tabor.

Obnebje je precej temno, obloženo in treba se je bilo bati dežja. 27. julija pa je začel veti močan veter, ki je zadržal dež in močno shladil zrak, tako da so večeri skoro mrzli.

Mesto je že preplavljeno Orličev in Orličic, ki imajo številno spremstvo. Več žup je poslalo svojo godbo v Brno, druge čete imajo seboj fanfare, tako da je ne le videti, ampak tudi slišati kaj. Ze dopoldne so pripeljale mnoge župe svoj naraščaj na telovadišče v garderobe. Po 1. uri popoldne pa so korakale silne kolone na telovadišče k skušnji za prvi veliki nastop orlovske dece.

Od pol 4. do pol 8. ure je trajala skušnja, pri kateri so najdalje trajali rajalni dohodi. Nastopilo je 3648 naraščajske dece ženske (žučky), 3600 moške (žaci), 2304 višjih naraščajk (dorostenky) in 2128 višjih naraščajnikov (dorost), skupno 11.680 oseb. Proste vaje, vaje s palico (višji moški naraščaj) in z obročem (višji ženski naraščaj) so izvajali prav dobro; pohodi pa so imeli hibe glede zavojev, kritja in usmerjenja, ker so bili vaditelji premalo izvežbani.

Ves nastop je gledalce navdušil in pripovedovali so si, da pred 2 letoma še nihče ni mogel slutiti, da bo Orel letos že tako nastopil. Skušnja je bila najboljša agitacija (tribune skoro do polovice pol-

nel) in nauk za jutri. Naraščaj je pevajoč orlovske koračnice s solničnim zahodom hitel spat, da se okrepi za jutri. Sinoči od same radovednosti mnogi niso spali niti 3 ure. Vendar so le 6 otrok morali odpeljati v bolnico, 160 pa je trenutno postalo slabo. Saniteta tabora je izborno poslovala.

Ob 2. uri popoldne so otvorili obnavzočnosti zastopnikov trgovskega ministra, brnske občine itd. razstavo pred telovadiščem. 200 paviljonov so zelo okusno opremili katoliški trgovci in obrtniki z raznimi izdelki od bonbona do zvonov in strojev. Po uspehu prvega dne si obetajo lep uspeh; vsaj bo šlo 100.000 ljudi iz vseh dežel republike tod mimo in več tisoč tujih gostov. Uspeh tabora je že ta dan (sobota 29. julija) zagotovljen; edino vreme bi ga moglo zmanjšati. Orlovske kontrolne patrulje po 10. uri zvečer imajo lahek pose, ker od dela utrjeni člani radi hite počivati, ko se najedo in pospravijo naraščaj spat. Orlovski tabor se je krasno začel; člani in članice se vselega obraza žrtvujejo za zmagujočo misel.

Brno, 30. julija. (Brzjavno) Današnji dan je pravi triumf za naraščaj in orlovsko misel. Vreme je krasno. Spreveda na telovadišče se je udeležilo 17.000 članov in članic v krogih. Na telovadišču je služil sv. mašo opat St. Brna Bařina. Udeležba občinstva je naravnost ogromna.

Afera Jadranske banke v Trstu.

Trst, 30. julija 1922.

Jadranska banka je obtožena šolufitije za več milijonov na škodo italijanske vlade. V soboto dopoldne je obstopila naenkrat kraljeva straža poslopje Jadranske banke v ulici s. Nicoló, uradne prostore je oblast zaprla in začela se je takoj preiskava v bančnih lokalih. Neki odslovljeni bančni uradnik Julij Kolumbič je namreč ovadil kraljevemu prokuratorju bančno ravnanje, da je ukazalo ponarediti poslovne knjige in svrhu dosege visokih vsot pri zamenjavi avstro-ogrskega denarja. Ta goljufija da je prinesla banki več milijonov lir dobička. Ponarejanja da so se vršila pretečeni april, ko se je mudil glavni direktor banke Ciro Kamenarović v Rimu, kjer so se vršila lozadevna pogajanja z italijansko vlado. Iz Rima da je pošiljal Kamenarović ukaze in potrebna navodila tržaškemu direktorju Kaiću, ki da je tudi na njegov ukaz prinesel v Rim ponarejene izvlečke. Ponarejanje se je izvršilo na ta način, da so iztrgali originalne strani iz knjig in vstavili na njih mesto ponarejene. Na ukaz ravnatelja Kaića sta morala ponarejati knjige in listine uradnika Edvard Zakrajšek in Alojz Kodré. Podravnatelj Milinović pa da je ponarejal korespondenco. — Na podlagi ovadbe se je izvršila, kakor rečeno, v uradnih prostorih Jadranske banke preiskava. Ker ravnatelja Kaića ni bilo navzočega — odšel je kakor vsako soboto z lastnim avtomobilom na Vrbsko jezero, kjer je na letovišču njegova žena — so zapečatili njegove sobe in blagajne. V zapor so pa odvedli ovajene uradnike Milinovića, Kodreta in Zakrajška, na stanovanjih le-teh in Kaića pa so straže izvršile tudi natančne hišne preiskave, toda povsod popolnoma brez uspeha. — Ta vest je povzročila v vsem mestu, posebno pa v finančnih krogih in med Slovenci senzacijo. Ovadba, ki je očitno osebno maščevanje odpuščenega uradnika, je — kakor se vidi — naperjena zlasti proti ravnateljema Kamenaroviću in Kaiću. Mi Slovenci v Italiji imamo sicer proti Jadranski banki marsikako pritožbo, vendar želimo, da bi se dokazala neosnovanost ovadbe.

V kolikor se je dozdej dognalo, gre pri celi stvari za čin osebne maščevalnosti odpuščenega uradnika Kolumbiča. Zamenjava kron v lire se je namreč po krivdi takratnih faktorjev banke, ko g. Kamenarović ni bil ravnatelj, leta 1919. izvršila na tako malomaren način, da je bila banka hudo oškodovana, posamezniki pa so se pri tem okoristili. Ravnatelj Kamenarović je po svojem nastopu kot ravnatelj vsled tega napovedal, da bo poklical za to konverzijo na odgovornost uradnike, ki so bili pri njej udeleženi. Medtem je Kamenarović skušal pri italijanski vladi doseči, da poslovanje zavoda v omenjenem času pregleda ter se sama prepriča o tem, kako malomarno je bila konverzija v škodo banke izvršena. Ker so se krivci zbal, da pridejo njihovim manipulacijam na sled, so seveda brez vednosti in iz strahu pred Kamenarovićem falzificirali vknjižbe iz leta 1919, in sicer šele aprila leta 1922, pri tem pa niso izpomenili niti izplačila zneska niti njegove višine in tudi ne imena koristnika, sprememili so pa le način izplačila. S temi naknadnimi izpremembami ni bil oškodovan nikdo, zlasti tudi ne italijanski erar in Jadranska banka sama. Te manipulacije je Kolumbič zdaj italijanski vladi ovadil, da zadene ravnatelja Kamenarovića, kateri ga je odpustil iz službe. Preskrbel

je pa obenem, da je »Jutro« objavilo o celi stvari tendenciozno poročilo. Preiskava bo brez dvoma dognala resnično stanje cele zadeve. Vest, da je za ravnateljem Kamenarovićem izdana tiralica, je brez vsake podlage.

Dnevne novice.

— Stavka. Včeraj popoldne se je začelo zopet delo po vseh tiskarnah, kjer je bila stavka radi nekaterih spornih točk, v prvi vrsti tihočih se knjigovozov, ki so s tiskarji organizirani v eno celoto. V soboto bi se imela pogajanja definitivno končati in je upati na sporazum.

— Petindvajsetletno mašništvo so praznovali na Brezjah dne 24. julija tile gospodje: Iv. Baloh, Jos. Eppich, Anton Golf, Voj. Hybašek, Iv. Mlakar, Val. Oblak, Jak. Ramovš, And. Širaj, Iv. Žavbi in Iv. Jereb. Odsotna sta bila Ant. Jerič in Iv. Sever. Od tega letnika so umrli: Iv. Smukavec, Iv. Klemen, Sim. Zupan, Fr. Oranič in dr. Evg. Lampe. Slovesno sv. mašo je imel g. Iv. Baloh iz zasedenega ozemlja, pri kateri je domači cerkveni zbor pod vodstvom g. Iv. Boleta res krasno prepeval. Pri obedu je bil slučajno pričujoč prof. dr. J. Dolenc, kateremu so njegovi bivši učenci pridedili prisrčno ovacijo.

— Umrl je nadučitelj Vinko Klanjšek v Tržišču. Pogreb se je vršil v soboto v Tržišču ob veliki udeležbi ljudstva. Najpočiva v miru!

— Nakup kraljevega dvorca na Bledu. Z Bleda nam poročajo, da je kralj kupil iz lastnih sredstev dvorec »Suvobor«, v katerem sedaj prebiva, za 16 milijonov kron.

— Dr. Josip Furlan. Dne 29. julija je nenadoma umrl na Mirkah pri Vrhniki ljubljanski odvetnik dr. Josip Furlan v 56. letu starosti.

— Stroški za vidiranje dijaških potnih listov. Iz Nemčije prihajajo tožbe naših dijakov, da morajo plačati za vizum po 820 mark. Zakaj se naša vlada ne pobrija za to, da bi znižala dijakom, ki uživajo itak zelo revne podpore vsaj te stroške. Vsota 820 mark je za dijaka v Nemčiji že celo premoženje. Pred nedavnim časom je bila v Gradcu konferenca nasledstvenih držav, kjer se je obravnavalo to vprašanje. Celu revna Nemška Avstrija je za svoje dijake znižala te stroške. Dobro bi bilo, da bi se javnost za to zadevo malo več zanimala.

— Dar ljubljanski univerzi. Ministrstvo šolstva in prosvete češkoslovaške republike je poklonilo ljubljanski univerzi za njeno knjižnico nad 400 knjig visoke znanstvene vrednosti, kar je izrednega pomena za intelektualne stike med bratskim češkim in našim narodom. Za te medsebojne zveze dela z vsu vsmo ljubljanski generalni konzul češkoslovaške republike g. dr. Otokar Beneš, ki mu gre v prvi vrsti zahvala za velikodušne darove ministrstva šolstva in prosvete.

— Francoski študenti iz naše države. Francoska vlada bo tudi letos sprejela nekaj študentov iz naše kraljevine. Kandidati morajo biti absolventi kake fakultete ali pa morajo biti vsaj v poslednjih dveh semestrih svojih študij in sicer v obeh primerih na tisti univerzi, ki jih predlaga. V prvi vrsti se bodo izbirali kandidati za francoski jezik in literaturo. Študentje znašajo po 6.000 frankov za študijsko leto 1922/23. Izbrani prosilci dobe na roko potne stroške. Absolventi in slušatelji ljubljanske univerze, ki hočejo prositi za podelitev te štipendije, naj naslovijo svoje prošnje, opremljene s potrebnimi dokumenti na rektorat univerze. Termin 15. avgust t. l.

— Za turiste. V založbi Ign. Kleinmayerja in Ferd. Bambergarja ste izšli dve novi knjigi, delo našega alpinista R. Badiure, in sicer »Voditelj po slovenskih alpah« in »Kažipot v Triglavskem pogorju«.

— Društvo »Soča« je nakazalo svojim članom — pogorelcem v Bohinjski Bistrici znesek 5000 kron kot prvo pomoč, sledeč znanemu reku: »Kdor v silo hitro da, dvakrat dal«.

— Novo zdravišče za jetiko v Sloveniji. Dolgoletni strokovni zdravnik za jetiko, gospod M. U. dr. Karol Pečnik odpre na jesen zdravišče za jetiko sanatorij dr. Pečnik pri Rogoški Slatini, v sredi velikih gozdov, izven zdraviščne raje. To je prvo privatno zdravišče za premožnejše kroge v Sloveniji z izvrstno hrano, z v vsakem oziru prvorazredno dunajsko kuhinjo. Jetičniki se sprejemajo. Prospekti brezplačno. Vprašanja na šef-zdravnika: dr. Pečnik, tačas Sv. Jurij ob juž. žel.

— Vače. V petek dne 21. julija ob pol 10. uri zvečer je gorelo na Hosti pri Vačah. Zgorela sta posestniku Fr. Planišku dva kozolca, eden dvojnik (topler), drugi navaden. Zgorelo mu je vse seno in žito, dva voza z naloženim žitom. Škoda znaša okoli 200.000 K. Zažgala je najbrž zlobna roka.

Vizumske ugodnosti. Ministrstvo financ je s svojim odlokom št. 13.240 od 2. junija 1922 odobrilo, da se pobira od inozemskih državljanov, ki žele posetiti našo kraljevino izključno radi II. ljubljanskega velikega semnja v mesecu septembru 1922, ob priliki vidi-

ranja potnih listov v ta namen taksa po 10 dinarjev.

— Vič. 8. avgusta se vrši društveni izlet v Rajhenburg. Polovična vožnja dovoljena. Izkaznice dobite vsak večer od pol 7. do pol 8. ure v Domu pri lajtništvu.

— O teškem položaju trboveljskih rudarjev je bilo v našem listu že ponovno govora. Povdarjali smo, da je trboveljskim rudarjem popolnoma nemogoče živeti ob dosedanjih prejemkih, kaj šele preživljati svojo pogosto precej številno rodbino. Rudarji so stopili v mezdno gibanje in zahtevali, da se izvrši regulacija plač na podlagi sporazumno določenega ekstenzičnega minimuma. Vse strokovne rudarske organizacije so nastopile složno in odločno kot en moč in izvolile za predsednika g. Emila Stefanovića, bivšega SHS poverjenika na Dunaju. Pogajanja niso privedla do pozitivnega zaključka in je pričakovati, da bo stopilo gibanje rudarjev v resnejšo fazo, če ne bo vlade pravočasno ukrenila vse potrebno.

— Spremembe v poljskem konzulatu v Zagrebu. Dosedanji konzul v Zagrebu dr. Aleksander Szepanski je imenovan za generalnega konzula poljske republike u Bytomiu (Beuthen) v Gornji Šleziji. Njegov naslednik še ni imenovan.

— Vpisovanje na strokovni šoli za puškarsvo v Kranju se bode vršilo dne 1. in 2. septembra t. l. od 9—12 in od 14—16. Sprejemni pogoji so: Absolvirana ljudska šola, starost 14 let (to starost mora doseči učenec v tekočem solarnem letu) in telesa usposobljenost. Učenci se imajo predstaviti v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov in se izkazati z odpustnico ljudske šole, rojstnim listom in domovnico. Vpisnine in šolnine ni. Šola bode s prihodnjim letom vsebovala 3 oddelke in sicer: puškarski, kopitarski (puška kopita) in graverski. Učna doba 4 leta. Po dovršenju učne dobe se bodo izdala učencem odhodna izpričevala ki jim bodo dala po izpolnitvi zakonitih predpogojev, pravico do samostojnega izvrševanja dotične obrti. — Vsa podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo strokovne šole za puškarsvo, ki je nastanjeno v drugem nadstropju državne gimnazije v Kranju. — Ravnateljstvo.

— Neopšten poslovodja. V opekarni na Dobrovi zaposleni poslovodja Celestin Fočki iz Italije je poveril svojemu gospodarju 48.000 K.

— Iz blaznice na Studencu je pobegnil 22 letni slabomni Anton Kobal.

— Izgubila se je. Marija Goršič, blizu 80 let stara vdova, ki je bivala pri svojem sinu cerkvenicu Antonu Goršiču v Sostrem, je odšla v ponedeljek dne 24. julija okrog 4. ure popoldne v gozd nabirat jagode. Vrnila se ni in vse dosedanje iskanje je bilo brezuspešno. Ako bi kdo kaj izvedel o nji naj sporoči župnemu uradu v Sostrem.

— Veliki požarni škodi ogne se najbolje s strokovno provedenim zavarovanjem, v katero svrhu priporočamo naš stari domači zavarovalni zavod »Croatia« v Zagrebu, ki ima svojo podružnico za Slovenijo v Ljubljani, Stari trg št. 11.

3031

Katoliški shod v Konjicah.

Katoliški shod v Konjicah dne 23. julija je bil nad vse sijajna manifestacija življenja katoliške zavesti ljudstva v konjiški dekaniji. Udeležencev je bilo nad 8000. Ze prejšnji dan se je vršil zelo dobro obiskan shod zaupnikov, na katerem sta poročala g. dr. Basa j o združništvu in gospa ravnateljica Stupca iz Maribora o udeležovanju krščanskih načel v življenju.

Na predvečer se je vršil v dvorani g. Filipiča komerz, na katerem so bili tržani častno zastopani in so se vrstili različni pozdravi. Neumorna salezijanska godba in domač pevski zbor sta udeležencem komerza nudila lep umetniški užitek.

V nedeljo na vse zgodaj so začele prihajati množice iz vseh krajev konjiške dekanije, pa tudi oddaleč. Po veličastnem manifestacijskem sprevodu je na cerkvenem trgu blagoslovil zastavo konjiškega Orla g. arhidiakon Hrastelj. V svojem nagovoru je dejal Orlom: »Z orlovskim očesom pazite na svetinje svete vere in svetinje naše domovine!« Kumovala je gospa Minka Gologrančeva, soproga konjiškega župana. Nato je imel cerkveno propoved g. dr. Jerovšek, ki je pozval vernike, da vztrajajo pod Kristusovo zastavo proti vsem navalom nastrotnikov krščanstva.

Po končani sv. maši, ki jo je ob asistenci daroval g. arhidiakon Hrastelj, se je otvorilo slavnostno zborovanje; predsedoval je konjiški župan g. Franc Gologranec. Kot podpredsedniki so fungirali gg. župani Jos. Vinter iz Zreč, Ant. Leskovar iz Oplotnice in Alojzij Cvah te iz Št. Jerneja pri Ločah.

Prvi je nato govoril o katoliških načelih v javnem življenju g. dr. Leskovar iz Maribora, ki je spretno pobijal krivce nauke svobodomiselcev, da vera ni za javnost, da nasprotuje znanosti. »Vera z javnostjo nima nič opraviti!« S tem geslom so nasprotniki vere in cerkve povsod pripravljali naskok na Cerkev. Duhovnikom so dovoljevali samo delovanje v cerkvi, da so jih potem mogli izgnati iz cerkve.

Gosp. dr. Basa j je temperamentno govoril o nalogah naše mladinske organizacije. Kulturni boj se vrši na fronti, ki je nam najbolj nevarna, na vzgojnem polju naše mladine. Proti razkristjanjevalnemu delovanju nasprotnikov je potrebna mobilizacija katoliškega ljudstva, predvsem mladine. Slovensko ljudstvo je ostalo, ker se je držalo katoliške vere, in izgubljeno bo, če bo izgubilo svojo katoliško vero. Katoliška vera je najboljšo orožje naše mladine proti svobodomiselstvu, ki prihaja s prikritim orožjem. Svobodomiselstvo pravi, da je vera samo še naroden običaj,

nam pa je vera svetinja; pravi, da vera uslužuje, mi pa pravimo: Svoboden je tisti, ki premaguje samega sebe. Drugo uspešno orožje naše mladine bodi prosveta, izobrazba.

Vsak narod živi tako življenje, kakršno ima izobrazbo. Tretje orožje naše mladine je pravo prijateljstvo, ki izvira iz bratstva v Kristusu, Bogu in domovini! To je pa geslo naše mladine.

Poslanec Fr. Zebot je pozdravil katoliški shod v imenu Jugoslovanskega kluba, ki ne brani samo pravice slovenskega ljudstva, ampak tudi pravice katoliške Cerkve. Ti, ki se združujejo na katoliških shodih, so proitdržavni elementi, kričijo naši verski nasprotniki, ki sicer kar tekmujejo v tem, kako bi uničili avtoriteto države. Naše ljudstvo zahteva pravico, svobodo in enakopravnost. Katoliško ljudstvo, ki to zahteva, rešuje državo. Govornik ostro obsoja razkristjanjenje šolstva in uvajanje sokolskega duha v šolstvo.

Urednik Smodej je kot zaključni slavnostni govornik tolmačil verske zahteve našega ljudstva. Prvo, kar smemo in moramo zahtevati od vsakega kulturnega človeka, je spoštovanje do našega katoliškega prepričanja. Tisti, ki imajo vsak čas na jeziku klerikalizem in klerikalce, hočejo na prikrit način s tem žaliti naša verska čustva. Država je dolžna in to v svojo korist respektirati svobodo Cerkve, ker država, ki uklepa v verige Cerkev, podira temelje sami sebi. O enakopravnosti katoličanov in svobodi Cerkve pri nas ne moremo govoriti, dokler nas bo režim strašil z zakoni, ki nasprotujejo vesti katoličanov. Kanceljar katoličanov načeloma odklanjamo, ker si ž njim posvetna oblast prisvaja pravico, ki jo je Kristus dal Cerkvi. Govornik nato med drugim obširno govori o šolskem zakonu, ki pomeni razkristjanjenje šole. Dokler bo oblast pod katerokoli pretvezo prepevala državnim uslužbencem govoriti na — katoliških shodih o katoliških načelih, kakor se je zgodilo izprva določenemu prvemu slavnostnemu govorniku, tako dolgo naj nihče ne govori o svobodi katoličanov. Kaj takega se nikjer drugod ne dogaja! Katoličani nosimo seboj mir in vojno. Mi hočemo mir, red in zadovoljnost, kdor pa napoveduje vojno našemu verskemu prepričanju, bo žel vojno. Se nobeno ljudstvo v verski vojni ni bilo užugano, pa tudi nas nihče ne bo užugal, ako se sami ne bomo dali užugati.

Nato so bile predlagane in z navdušenim odobravanjem udeležencev sprejete sledeče

resolucije:

1. Krščanski svetovni nazor bodi podlaga zasebnemu in javnemu življenju.
 2. Zahtevamo popolno svobodo in enakopravnost katoliške Cerkve v državi.
 3. Katoliškim vojakom se naj da možnost in prilika zadoščevati svojim verskim dolžnostim.
 4. Protestiramo odločno proti razkristjanjenju šol in izjavljamo, da ne bomo trpeli izločitve ali zapostavljanja krščanskega pouka v ljudskih, meščanskih in srednjih šolah.
 5. Odločno protestiramo, da bi se sokolski duh uvajal v naše šole na katerikoli način.
 6. Država mora upoštevati in čuvati svetost in nerazdružljivost krščanskega zakona.
 7. Katoliško ljudstvo se naj organizira v strankah in društvih, katerih program in delovanje temelji na krščanskih načelih.
 8. Spoštujemo delo, radi tega zahtevamo za delavce primerno plačilo. Delavstvo pozivamo, da se organizira v krščanskih strokovnih organizacijah.
 9. Država pospešuj z vsemi sredstvi treznost med državljanji.
 10. Za vzgojo verskega razumnštva je potrebno, da katoliški starši pošiljajo svoje nadarjene otroke v srednje in višje šole. Poklicani činitelji naj skrbijo za to, da se omogoči obisk višjih šol tudi stanovom revnejših slojev.
- Nato se je sijajno uspeli katoliški shod v Konjicah zaključil z litanijami in blagoslovom z Najsvetejšim.

Popoldne se je vršil telovadni nastop orlov, orlic in naraščaja, vseh okrog 100. Brat Joža Pirca je prevzel zastavo konjiškega Orla v Orlovsko zvezo in je v ognjevitim govoru vnel orle za orlovsko idealo. Pri tej priložnosti je govoril še brat Fr. Radetič, ki je Maribora, na kar se je ta orlovsko prireditelj, ki je številnemu občinstvu nudila zares mnogo vžitka, zaključila. Občinstvo je orle navdušeno pozdravljalo.

Štajerske novice.

Št. Fridolin Kavčič. Iz Maribora nam poročajo, da je umrl tam upokojeni polkovnik Fridolin Kavčič. Pokojni je bil vse svoje življenje zaveden Slovenec in je bil delaven tudi na literarnem polju.

Š Zdravniško društvo v Mariboru ima v četrtak dne 3. avgusta ob 19. uri v hotelu Union v Celju prvi izredni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Zdravniško društvo v

Mariboru se pridružuje upravičenim zahtevam sekundarijev v bolnicah v Sloveniji ter je sklenilo, da jih bo v vsakem oziru vsestransko podpiralo.

Gospodarstvo.

DEVALVACIJA NAŠE KRONE.

Ljubljana, 2. avg.

Zbornica je sprejela ston milijonsko dolarsko posojilo. Posledice tega težkega posojila, ki bo naš proračun težko obremenilo za daljno bodočnost, bomo žutili v najbližjem času, ko bomo morali plačevati v dolarjih težke obresti in občutiti vso težo kontrole tuje bančne skupine.

Ko je bilo posojilo sprejeto, bi vsak človek pričakoval, da se bo naša valuta dvignila. Toda to se je dogodilo samo dva dni neposredno po sprejetju posojila v zbornici. Nato je prišla naša krona vključno z devizami na burzi na 1.60 in pol, na domačih borzah padati. Vse tuje valute in devize so se dvignile in se dvigajo naprej. Danes notira dolar že 334 do 336, češkoslovaška krona ca 8.80 lira 15, Pariz 27.40, Švica 64. Samo Berlin in Dunaj trajno padata. Dunaj notira danes 0.64 do 0.70, Berlin pa 47.

Zdi se, da se je naša krona na burzi dvignila samo vsled poročila poluradne korespondence Avala, da je naša žetev izredno ugodna ter da imamo za izvoz na razpolago letos 150.000 vagonov žita. — Dejansko pa je naša žetev srednje dobra, edino koruza kaže izredno dobro.

Cene žitu pa žal rastejo dan na dan, kakor tudi mesu in masti in vsem drugim produktom. — Draginja je na pohodu s polnimi koraki. Notranja devalvacija naše krona raste naprej. Vlada pa ne zgane tozadevno nobenega mezinca.

g. Žitni trg. Cene žitu v Vojvodini so bile sledeče: pšenica 15.80 K, koruza 12.60, pšenična moka št. 0 22.50 K. — Tendence čvrsta. — Pripomniti bi, da so tečajni novosadske borze fiktivni ter da so cene žitu veliko višje. Pšenica se kupuje danes že po 17 K kg. — Cene rastejo. V splošnem vlada na žitnem trgu velika anarhija.

Zavarovanje privatnih paviljonov in razstavnega blaga na sejmskem prostoru Ljubljanskega velesemenja proti požaru in proti vlamu.

Vsi lastniki privatnih paviljonov na sejmskem prostoru so primorani zavarovati svoj paviljon proti požaru. Zavarovanje preskrbi na željo tudi sejmski urad pri koncernu zavarovalnih družb, katerega vodilna družba za Ljubljanski velesemenj je Zavarovalna zadruga Croatia, podružnica v Ljubljani. V svrhu pravilne informacije in pregleda podajamo dotičnim interesentom praktično primero stroškovnika.

Ako zavaruje razstavljalca svoj paviljon za vsoto od 100.000 K, bo plačal za dobo enega leta sledečo premijo:

Premija 7.50‰	... K 750.—
pristojbina	... » 220.—
2% kolekovina	... » 19.40
3% ognj. prisp.	... » 29.20

Skupaj . . . K 1018.60

Onim razstavljalcem, kateri razstavijo svoje predmete v zgradbah, last Ljubljanskega velesemenja, je zavarovanje njihovega blaga dano na prosto, vendar jim pa isto toplo priporočamo. Pripominjamo pa, da ima smisel zavarovati poleg proti požaru tudi proti vlamu samo za one razstavljalce, kateri so si najeli prvi prostor, to je v popolnoma zaprtih paviljonskih zgradbah. Služi naj Vam praktična primera stroškovnika.

Če zavaruje razstavljalca svoje blago proti požaru za čas od 20. julija do 20. oktobra 1922 na sejmišču Ljubljanskega velesemenja za vsoto 300.000 K, plača sledečo premijo:

Premija 3‰	... K 900.—
pristojbina	... » 242.—
2% kolekovina	... » 22.84
3% ognj. prisp.	... » 34.36

Skupaj . . . K 1199.20

Ako pa zavaruje razstavljalca svoje blago za vsoto od 300.000 K proti vlamu za prej omenjeno dobo, plačal bi:

Premija	... K 900.—
pristojbina	... » 342.—
kolekovina	... » 23.—

Skupaj . . . K 1265.—

g. Kr. šumska uprava na Bledu proda loko gozd v oddelku 58/e na Pokluki približno 800 plm izdelanega mehkega porabnega lesa različnih dimenzij, s kolekom 2 Din (po 1. avgustu vložene ponudbe, s kolekom 3 Din), takso 20 Din, in 10 odstojnim vadijem opremljene ponudbe je poslali do 5. avgusta 1922 do enajste ure šumski upravi na Bledu, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila.

g. Opozorjamo na razglas mednarodne spedijske tvrdke «Oriente» v Mariboru, s katerim vabi na subskripcijo delnice II. emisije. Vse podrobnosti najde čitatelj v oglasu samem.

Dijaški vestnik.

BORZE.

Curik, 2. avgusta. Berlin 0.68, Newjork 526.50, London 23.37, Pariz 42.67, Milan 23.67, Praga 13, Budimpešta 0.24, Zagreb 1.625, Bukarešta 3.30, Dunaj 0.01, Varšava 0.085, Ka 0.015.

Berlin, 2. avgusta. Dunaj 1.23, Budimpešta 31.96, Milan 5515.60, Praga 1872.25, Pariz 6267.15, London 3445.65, Newjork 776.52, Curik 14.981.85.

Praga, 2. avgusta. Dunaj 0.05125, Rim 182.75, Budimpešta 1.475, Pariz 330.25, London 181.25, Newjork 40.875, Curik 178.50, Ka 0.8, lire 181.75.

Dunaj, 2. avgusta. Zagreb 154.85—155.15, Beograd 619.40—619.60, Berlin 65.85—66.15, Budimpešta 22.16—22.54, London 226.700 do 226.900, Milan 2298.50—2301.50, Newyork 51.050—51.100, Pariz 4413.70—4414.30, Praga

1248—1251, Sofija 319.50—320.50, Curik 9693 do 9707. Valute: ameriškani dolarji 50825 do 50925, bolgarski leji 309—311, nemške marke 65.75—66.25, angleški funti 226.250—226.550, francoski franki 4115—5125, italijanske lire 2268—2282, dinarji 616—618, rumunski leji 344.50—345.50, švicarski franki 6940—9660, češkoslovaške krone 1247.50—1250.50, mažarske krone 22.64—22.66.

Ljubljanske novice.

Ij Vrtno veselico priredi v nedeljo 6. avgusta ob 4. uri popoldne Prosvetno društvo v Trnovem v gostilni pri Inkretu, Karunova ulica.

Ij Krekova prosveta Zveza uradnic in trgovskih nastavljenk priredi v nedeljo dne 6. avgusta izlet k sv. Trojici nad Domžalami. Odhod ob 8. uri zjutraj za južnega kolodvaja. Peljemo se do Domžal. Vse članice in prijatelji društva iskreno povabljeni. — Predsednica.

Ij Kričevniška moška in mladeniška Marijina družba pohiti v nedeljo dne 6. avgusta v prijatni Kranj. Oni bo imela v rožnovenški cerkvi sv. mašo z govorom, nato pa v Društvenem domu malo zborovanje. Po obedu na Stari pošti je izlet na Šmarjeto goro in odhod k večernicam v župno cerkev v Šmarinem. Odhod iz Ljubljane z vlakom ob 7. uri. Izlet se vrši ob vsakem vremenu. Sotisljeniki z družinami dobro došli!

Ij Palača Trboveljske premožokopne družbe na Aleksandrovi cesti je dozidana in so pričeli postavljati streho. Palača Vzajemne posojilnice na Miklošičevi cesti je dozidana do I. nadstropja in bo gotovo že to jesen pod streho. Gradi jo stavbenik Ogrin. Palača Zadrudne gospodarske banke je že skoraj popolnoma gotova. Fasada v lepih, narodnih motivih po načrtih arhitekta Vurnika izvedena, je izdelana že do pritižja. V stanovanjski hiši na dvorišču so se že v vseh stanovanjih nastanili uslužbenci Zadrudne gospodarske banke.

Ij Mestni posredovalni urad v Ljubljani za upravno obravnavo bo radi preureditve novih uradnih prostorov v času od 2. do 16. avgusta sprejemal tožbe le dne 8. avgusta dopoldne v mestni posvetovalnici.

Ij Umrti so v Ljubljani: S. Ana Terezija Tifolt, usmiljenka, 45 let. — Vincenc Hafner, delavec sin, 10 ur. — Peter Kos, delavec, 17 let. — Matija Zalar, obč. ubožec, 70 let. — Hinko Klečnik, profesor, 45 let. — Jakob Hafner, delavec sin, 1 dan. — Fran Mačuh, sin pekovskega pomočnika, 3 dni. — Marija Erzar, hči dularice, 16 mesecev. — Ana Rogelj posestnikova žena, 57 let. — Janez Rejsner, gostac 72 let. — Janez Stepančič, čevljar, 25 let. — Marija Cihva, zidarjeva hči, 9 mesecev. — Antonija Cergan, občinska uboga, 38 let. —

Ij Koncert v hotelu »Tivolice« se vrši od danes naprej vsak večer od 20.—23. ure. 2996

Orlovski vestnik.

NAVODILA ZA ORLOVSKI TABOR V BRNU.

1. Potujemo v civilu. Kroj, dvojno perilo, brišča, ščetke za zobe, obleko, čevlje, milo, britev, kozarec, steklenica, menažna skledica s krožnikom, žlica, vilice v kovčku (paketu).
2. a) Oni, ki vstopijo na prog Ljubljana—Maribor in Zagreb—Maribor, dobijo na vseh postajah od 1. avgusta dalje brezplačno vozovnico za posebni vlak proti članski legitimaciji. Kdor še nima članske izkaznice (odsekova izkaznica) naj se javi takoj pripravljalnemu odboru.
- b) Oni, ki se morajo do gorenjih glavnih prog peljati po državni železnici ali stranskih progah južne železnice kupijo cel vozni listek do postaje glavne proge južne železnice in si ta listek pridržijo, ker velja za nazaj.
3. Osební potni listi se vrnejo v vlaku.
4. a) Kdor še ni vplačal celega zneska (do 15. VI. 1900 K, do 15. VII. 1400 K, po 15. VII. 1500 kron) naj zaostali obrok takoj vpošlje; sicer ne pride na skupni potni list. Oseki, ki so vpsolali pavšalne vsote naj takoj naznanijo imena udeležencev.
- b) Kdor želi zamenjati denar v avstrijske ali češkoslovaške krone naj prijavi znesek pripravljalnemu odboru. Zamenjava se vrši v vlaku.
5. Med vožnjo se prehranjuje vsak sam. V Brnu pripravljamo skupno prehrano, v restavracijah stane dnevno 25—60 Kš. (Primerne jestvine za seboj dobe izletniki v Gospodarski zvezi.)
6. a) Skupno stanovanje v Brnu je v meščanski hiši. Imeli bomo slavno ležišče in vojaške koce. Vsak naj vzame seboj pelerino, sukno i. dr.
- b) Zglaševanje za privatni stan (5—25Kš na noč od osebe se vrši v vlaku. Na razpolago v skupnem stanovanju tudi kopališče; vzemite seboj kopalno obleko.
7. Dr. V. Sarabonova knjiga: Češkoslovaška republika izide te dni. Stane 12 Din, naroča se pri Društveni nabavni zadrugi. — Zemljevidi Čel. se dobe pri H. Ničmanu (Kopitarjeva ulica) po 4 dinarje. — (Glede zleta v Prago in drugo jutri.) — Pripravljalni odbor za Brno.

Pevski vestnik.

Pevska zveza je imela v nedeljo, dne 23. julija v Celju občni zbor. Pri tej priliki je bila ob 10. uri skupna božja služba v mestni župni cerkvi z govorom, ki se je nanašal na glasbo in njen vpliv na človeško dušo. Pri sv. maši je pela »Ljubljana« slovenske pesmi, med katerimi je posebno dopadal dr. Schwabov »Ave Marija«. Petje je bilo vzorno in je naredilo na vse navzoče velik vtis.

Ob 11. uri je bil v Unionovi dvorani občni zbor. Predsednik kanonik dr. Kimovec je pozdravil navzoče in dal besedo P. Hugolinu, ki je nato zanimivo predaval o hipermoderni struji v glasbi. Predavanju je sledil občni zbor »Pevske zveze« in volitev odbora. Ob 2. uri popoldne so bile pete litanije, ob pol 4. uri koncert, pri katerem so nastopili sledeči osmeri zbori: Rimske Toplice, Dobrna, Celje, Teharje, Trbovlje, Vojnik, Sloga iz Račovljice in

Ljubljana. Vsak zbor je izvajal dve točki, vsi skupaj štiri. Bila je prava tekma med zbori, pri katerih je sodelovalo mnogo duhovnikov, ki so močno dvignili ugled zborov s svojo inteligenco in tehniko. Vse je bilo fino nastudirano, lepo nijansirano, z vsakim nastopom je rastle navdušenje, ki je pri skupnih točkah priklopelo do vrhunca. Ob sebi je umevno, da je bila »Ljubljana« za vzor vsem drugim zborom. Človek je moral biti vesel pri pogledu na to resnično kulturno delo med našim narodom, ki se probuja tudi v glasbenem oziru; ker znano je, da višek glasbe je tudi višek vseobče kulture. Iskra, vržena v zeleni Štajer, je vnela srca in že se govori o enaki prireditvi v Mariboru v doglednem času, in o glasbenem tečaju, ki naj bi se vršil na Štajerskem za povodje.

Velika dvorana je bila polna odličnega občinstva, ki ni moglo iti mimo tega pojava glasbene probeje. Pevovalja profesor Bajuk je prejel krasen sopek v znak hvalečnosti za obilen njegov trud.

Po koncertu so se vsi zbori podali na vrt hotela Evropa, kjer je do odhoda vlaka zavladalo najlepše razpoloženje. — Pevska zveza zamore govoriti o zmagah. —n.

Cerkveni vestnik.

c Dubovne vaje za duhovnike bo vodil letos od 21. do 25. avgusta v zavodu sv. Stanislava v Š. Vidu nad Ljubljano č. g. superior lazaristov Valentin Erzen. Naznaniti se je ali pri škofijskem ordinariatu ali pa direktno pri rektorju zavoda.

c V franciškanski provinciji sv. Križa za Slovenijo so se izvršile sledeče izpremembe: Ljubljana: P. Regalat Čebulj, gvardijan, P. Hugolin Sattner, vikarij, P. Rupert Suhač, kaplan. Novomesto: P. Adolf Čadež, gvardijan, P. Krizostom Sekovanič, prefekt. Kamnik: P. Vincencij Kunstelj, gim. profesor, P. Mihael Pribožič, katehet. Nazaret: P. Hubert Marovt, vikarij, P. Kajetan Kogej, učitelj novincev, P. Odilo Hajnšek. Maribor: P. Matej Vidmar, gvardijan. Sv. Trojica: P. Ciril Bračko, župnik, P. Lambert Ramšak. Brezje: P. Emerik Landergrott in Maks Brelj. Nova štifta: P. Severin Fabiani. Gorica: P. Kerubin Begelj.

Dijaški vestnik.

Dolenjska podružnica Slov. dijaške zveze priredi letos zopet socialni tečaj v Semiču v dneh 20.—23. VIII. Ob zaključku tečaja se vrši istotam občni zbor podružnice. To v vednost vsem članom. Natančnejši spored pozneje.

Turistika in sport.

Slovensko planinsko društvo opozarja svoje člane, da se držijo pri turah v obmejnem gorovju takih potov in točk, koder ima Slovensko planinsko društvo svoja zavetišča in poti. Sviri pa turisti, da brez poprejšnje napovedi pri obmejnih stražah ne hodijo po takih grebenih in prelazih, koder promet turistov ni preveden.

Odlična kakovost

testenin PEKATETE izvira iz uporabe prvovrstnega zroba, zmeltega iz jeklene pšenice iz Rusije, Maroka in Amerike, ter posebnega načina sušenja. 3014

Iščem prvega hlapca

za srednje posestvo na Gorenjskem, tudi oženjen brez otrok. Plača in brana dobra, vse drugo po dogovoru. Vpraša se na upravnistično listo pod št. 3029.

HIŠA v Črnomlju št. 205 ta-

koj naprodaj. — Ponudbe in vprašanja na: Rudolf Milek, Dolence, pošta Gradac v Beli Krajini. 3030

Psi-foksterierji

(tudi dobri čuvaji), poceni naprodaj v hotelu »TIVOLI«, Ljubljana. 3034

Gostilna,

enonadstropna hiša v Mariboru v predmestju se proda. Dopisi pod: Gostilna, poštno ležeče Maribor.

Vžigalno vrvice (Zündschwarz)

nudi najugodnejše uvozna tvrdka L. Razboršek, Šmartno-Litija. Ker bo monopolna taksa v doglednem času zopet zvišana, si vrvice nabavite čimprej.

Ugodna prilika!

Radi preureditve trgovine prodaja po zelo znižanih cenah: BICEVNIKE, PRAVE TRZASKE, BICE, GOZE, JERMENA, KONJSKE KRTAČE itd. — IVAN N. ADAMIČ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 31.

Antiseptično, čisteče, osvežujoče, olivljajoče in kreplivo deluje lekarn. Feller-ja prijetno dišeči »Eisalfuide«. Je mnogo močnejši in boljši kot Francijan je za drgnjenje rok, nog, hrbta in celega telesa, tudi kot kosmetikum za negovanje kože, las in ust. Priljubljen že 25 let. 3 dvojni, stekl. ali 1 špecl. stekl. z zamotom in poštnino pošlje za 72 K: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg 134, Hryatka.

Največji komfort

na parobrodih
amerikanske vlade.

Vsi potniki najdejo na parobrodih UNITED STATES LINES vsakovrsten komfort in najpazljivejšo postrežbo. Kabine vseh razredov so prostorne, čiste, dobro zračne ter udobno in okusno urejene.

Izvrstna in preminjajoča bogata kuhinja. Uljudni častniki in moštvo posvetijo se osobito onim, ki prvokrat potujejo v Ameriko. — United States Lines plovejo redno iz Bremena preko Southampton, Cherbourg v New-York.

Zahtevajte od nižje označenega naslova plovne listine in paroplovne načrte.

UNITED STATES LINES

BERLIN W 8, ZAGREB, Viator Konačište,
Unt. d. Linden 1, Mihanovičeva ulica
ter vse večje potovalne pisarne.

Generalno zastopstvo: Norddeutscher Lloyd, Bremen.

Tvrđka F. DEBELJAK (preje A. Rasberger) LJUBLJANA, Sodna ulica 5 igra interesentom za gramofone in plošče v trgovini vsak čas brezplačno. Svetovni solisti: Caruso, Battistini, Titta Ruffo, Slezak, Frieda Hempel, Schalljapin, Selma Kurz itd. 2902

Voščeni papir
za vse razmnoževalne aparate
THE REX CO., LJUBLJANA.

UČENKA
za manufakturno trgovino sprejememo. — Kje, pove upravništvo »SLOVENCA« pod št. 2992.

Dekle z dežele tudi začetnico sprejememo v trgovsko podjetje v Ljubljani. Biti mora zmožna strojepisja in tudi nekoliko nemščine. Hrana in stanovanje v hiši. — Naslov pove upravništvo »SLOVENCA«. 3011

Iščem za takoj **trgovskega pomočnika** dobrega prodajalca v manufakturni stroki. — ANTON BRITOVŠEK, trgovina, Slovenjgradec. 3033

Za v Zofijo (Bolgarija) iščem spretno **sobarice in natakarice** za hotele in kavarne »Dvo Kenda«. Pogoji dobri. Oferti na gđ. Fanica Jurca, hotel »Splendid Palast«, Zofija.

Trgovskega pomočnika mešane stroke, mlajšo moč, sprejemem za takoj ali 1. oktober v prometnem trgu na Dolenjskem. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravništvo »SLOVENCA« pod št. 3028.

Okr. zastop v Ormožu razpisuje mesto **okrajnega tajnika** Plača XI. činovnega razreda državnih uradnikov z vsemi pripadajočimi dokladi. Prošnje na okrajni odbor v Ormožu do dne 10. avgusta 1922. 3019

Svarilo.
Društvo krovskih mojstrov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani opozarja vse cenjene hišne posestnike, gospodarje, njih namestnike itd., da ne dajo pokrivati in popravljati svojih streh na poslopih raznim elementom in krpučarjem, kakor se je to v večji meri dogajalo dosedaj. Taki ljudje strehe tako pokvarijo, da jih še strokovnjaki za njimi popraviti ne morejo. Tudi bodo odslej dalo društvo take nekoncesionirane kvartilje streh za vsak slučaj policijsko zasledovati ter jim takoj na mestu ustavi delo. V Ljubljani, dne 25. julija 1922. J. KRIZNAR, predsednik. GRIL, tajnik.

Dražba avta
okrajnega zastopa v ORMOŽU se vrši dne 14. avgusta 1922 ob 11. uri predpoldne na dvorišču g. A. KREUTZA, ključavničarja v Ormožu. Avto je tovrstni, 2-tonski, tvrdke »FIAT« z železnimi obroči, v dobrem stanju. Vzklicna cena 60.000 K. 3020

Zdrav, krepak DEČEK, star 15 let, iz poštene rodbine v Ljubljani, išče učnega mesta v kakšni večji trgovini. Ponudbe na upravo pod št. 2959.

Knjigovodjo vsestransko trgovsko rutiniranega sprejemem s 1. sept. t. l. Ponudbe na BOR. SBIL, Kočevje. 2963

BERSON

GUMIJEVE PETE

PODPLATI

ohranijo Vam obutev
trpežno in elegantno



Berson-kaučuk d. d., Zagreb, Wilson trg 7.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:
(Objava 4 Din.)

FOTOGRAFSKI ATELJE:
Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.
ILIRIJA, LESNA TRGOVSKA IN INDUSTRIJALNA DRUŽBA
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.
KLEPARJI:
Romšgar & Smerkol, Florjanska ul. 13. Produktivna zadruga kleparjev, instalatorjev, kotlarjev in krovarjev v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 23.
Korn T., Poljanska cesta št. 8.
MEHANIČNA DELAVNICA
za popravo gramofonov in drugih godb. strojev A. Rasberger, Sodna ulica 5 (veža, desno), Ljubljana.
MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje:
Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.
»OREL« POTREBŠČINE IN KLOBUKI:
Kuzovar Ivan, Stari trg št. 10.
PISALNI STROJI IN POTREBŠČINE:
Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.
PARNA PEKARNA:
Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradišče št. 5.

PLESKARJI, SOBO- IN ČRKOSLIKARJI:
Produktivna zadruga, reg. zadr. z o. z., Ljubljana, Gosposka ulica št. 4.
SOBNO SLIKARSTVO:
Zuran Martin, Mestni trg št. 12.
SPEDIČIJSKA PODJETJA:
»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.
Ranzinger R., Cesta na juž. železnico 7—9.
STAVBENO PODJETJE:
Vižintin Ivan, Ljubljana, Vodmatski trg 7.
STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:
Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.
TRGOVINA Z ŽELEZNINO:
Sušnik A., Zaloška cesta 21, Ljubljana.
TRGOV. Z ŽELEZNINO IN SOLNČNIKI:
Mikuš L., Mestni trg 15.
TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:
Erjavec & Turk pri zlati lopatici, Valva-zorjev trg št. 7.
URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA:
Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10. (Ceno in točno.)
ZALOGA POHISTVA:
F. Fajdiga sin. Sv. Petra cesta 17.

Dr. Šlechta
ZOPET PRAVILNO ORDINIRA
Ljubljana, Dvorni trg
št. 1, II. nadstr.

I jugoslovanska tovarna »TRIBUNA«
Ljubljana, Karlovska cesta 4. Zvonarska ulica 1 — priporoča otroške vozičke in dvokolesa raznih modelov. Sprejemajo se tudi popravila. Prodajalna: Stari trg 28.

Prodaj POSESTVO
v trgu Vače št. 3. Nadaljne poizvedbe istotam pri lastniku JOSIPU MAJDIČU, Vače pri Litiji. 2920

Vsako množino **bukovih hlodov** kupi tovarna stolov in lesnih izdelkov JOS. STADLER, Ljubljana Sodna ulica št. 11.

Gostilničarji, pozor!
Priporočamo svojo veliko zalogo raznovrstnih **vin** iz tukajšnjih goric Bizeljsko, Sromlje, Pišce, in sicer rdeča vina od 22 K naprej, dobra bela vina od 24 K naprej. Izbrana fina sladka vina. Rizing od 30 do 32 K. Točna in solidna postrežba ter tudi sodi na razpolago. 3022

KUPIM orehovega lesa večje množine v deblih, zdravo ravno blago in samo z malo grčami od 25 cm debelosti in 150 m dolgosti naprej. Kupim tudi lepa, gladka, ravna **javorjeva debela** od 25 cm debelosti in 2 m dolgosti naprej. — Ponudbe na: P. Higersperger, Celje, Gregoričeva ulica št. 3. 3003

Kontoristko dovršeno stenografinjo in strojepisko, ki obvlada popolnoma pismeno in ustmeno nemški in slovenski jezik iščem za pisarno železninske tovarne na Gorenjskem. Natančne ponudbe je vpslati pod »Železninska tovarna« na upravo lista.

Kontorista ali kontoristinjo, zanesljivo samostoj. moč, zmožno strojepisja in trgovsko naobrazeno, z dobrimi pričevali, sprejme takoj tvrdka FRANC LIPEJ v Brezicah. 2979

Kupim večjo množino bukovih drv Pismene ponudbe z navedbo količine in cene je poslati pod: »DRVA« na upravništvo »SLOVENCA«. 2960

Razpis.

»Električna zadruga« v Zagorju ob Savi razpisuje napravo **električne javne in hišne razsvetljave** za kraj Zagorje ob Savi in Toplice.

Interesentom leže na razpolago tozadevni načrti v občinski pisarni v Zagorju. Ponudbe z izvršenimi proračuni dela samega in materiala je treba predložiti zadrugi do 15. avgusta 1922. Z delom bi bilo pričeti takoj. Zagorje ob Savi, dne 26. julija 1922. **ODBOR.**

Razglas.

Krovski mojster Fran Fujan,

Ljubljana, Ilovca št. 48 ob Dolenjski cesti

izvršuje vsakovrstna nova krovska dela s koranitom, eternitom, skalco, opeko, lpenko in lesnim cementom itd. — Istotako sprejema popravila raznih starih streh. Na zahtevo tudi zalaga z zgoraj navedenim blagom. **DELO PREIZKUŠENO SOLIDNO IN PO NAJNIŽJH DNEVNIH CENAH.**

Tinko Dereani
Vida Krašovec
Žužemberk Maribor
POROČENA
23. julija 1922 v Mariboru
(Brez posebnega obvestila.)

Kmečko dekle iz boljše hiše išče v svrhu možitve znanja s kakim posestnikom, obrtnikom ali gostilničarjem na deželi, z opravo in premoženjem. Se razume na gospodarska in kuhinjska dela. Stara 26 let. Tajnost zjamčena. — Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod »Lepa prihodnost«.

Tapetniške pomočnike, vajence, delavca (slugo) in učenko sprejme
IVAN ČERNE, zaloga pohištva, Ljubljana.

Iščem za **služkinjo** ki se razume na vsa hišna opravila in zna kuhati. — Ponudbe na: IVO GORUP, Jurjevska ulica 37, Zagreb.

Razpisujemo službo **občinskega tajnika.** Ozirali se bomo le na v tej službi izvebane prosilce. Plača po dogovoru. Nastop takoj. Prošnje s potrebnimi pričevali in z navedbo zahtev je vložiti pri županstvu občine št. Jernej na Dolenjskem. 2989

Žagarja (gaterista) za žago na vodni pogon iščem proti dobri plači in oskrbi. 3009
Ivan Ivanščak, pilarna, Novaki kraj Jaske, Hrvatsko.

Ženitna ponudba. Gospodična blagega srca, varčna, skrbna gospodinja, prikupljive zunanosti, želi poročiti gospoda 40—55 let. Vdovci niso izključeni. Ponudbe pod »ROŽA 3010« na upravo »Slovenca«.

Mlajša **pisarniška moč** z dobro šolsko izobrazbo in znanjem hrvaščine in italijanščine, sposobna tudi začasno potovanje, dobi trajno mesto pri uglednem industrijskem podjetju. — Ponudbe pod: »Verlässlich 77—II—D—83« na »Interreklam« d. d. v Zagrebu, Hlica 21. 2988

Inteligentna Hrvatica srednje dobe, neoporečne preteklosti, želi namestitve v gospodinjstvu kake samostojne gospe ali k otrokom kjerkoli v Sloveniji. Razume se na vsa hišna opravila, govori tudi francoski in nemški. — Podrobna pojasnila pri gospej **Zori Dévidé, Zagreb, Bakačeva 3.** 3000

Napredaj takoj dobro ohranjen **pult in stelaža za špece-rijo.** — Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod št. 3027.

Poslovodjo sprejememo v podružnico trgovine z mešanim blagom in deželnimi pridelki na debelo. Predpogoji: absolvirana trgovska šola in dokazi o opravljanju slične službe do sedaj. Ponudbe na: BUTINA & KAJFEŽ, Kočevje. 3021

Stanovanje v novih hišah s 3—4 sobami iščem. Ponudbe na upravništvo »SLOVENCA« pod: »K 34«.

Zahvala.

Za dokaze iskrenega sočutja in sožalja ob bridki izgubi naše nadvse ljube matere, stare matere, tašče, tete, svakinje, gospe

Helene Cerar roj. Peterlin

izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so bili na kakoršnikoli način skušali lajšati v boleznini njeno trpljenje, posebna pa bodi zahvala preblagorodnemu gospodu dr. M. Hočevarju, zdravniku v Domžalah, častitemu gospodu župniku Franc Berniku in vsem, ki so ji na ta ali oni način izkazali zadnjo čast in jo spremili na njeni zadnji poti.

Stob-Domžale 24. jul. 1922.

Globoko žalujoča rodbina
Franc Cerar.

Uvoz tekstilnih proizvodov

Iščemo zastopnika

Prva švicarska trgovina tekstilnih proizvodov (anonimno društvo), katero proizvaja specialno nebeljeno platno iz fine tkanine ST. GALL išče za SLOVENIJO ZASTOPNIKA že dobro vpeljanega pri zadevnih odjemalcih. Neobhodno so potrebne reference prvega razreda. Korespondenca nemška, francoska in angleška. Ponudbe poslati na:

Société des Produits textiles
ST. GALL (S. A.) Suisse.

Blago za prevleko divanov in drugo pohištva v veliki izbiri, dalje različno platno in jute za tapetnike, sedlarje i. t. d. priporoča tvrdka **A. & E. Skaberné, Ljubljana** Mestni trg 10.

OLJE

Amerikansko, strojno, cilindrično in tovotno mast tvrdke STANDARD OIL COMPANY OF NEW YORK ima vedno v zalogi A. Lampret, Ljubljana, Krekov trg.

Abadie cigaretni
Lipa-mill konfekcijski papir

glavna zaloga A. LAMPRET, Ljubljana, Krekov trg št. 10.

Večje množine prvovrstnega

splitskega Portland cementa

na razpolago pri tvrdki:
H. PETRIĆ,
LJUBLJANA :: skladišče »Balkan«.

!!! AUTO !!!

BENCIN PNEUMATIKA
OLJE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNE

Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi

JUGO-AUTO d. z. o. z. v Ljubljani.

KUPIM za sukcesivno dobavo do koncem leta 50 do 100 vagonov rezanega lesa, merkanilno blago, deloma paralelno, deloma konično. Ceniene ponudbe na upravo lista pod: »Profi gotovini«.

Plavalne pasove

iz plutovine izdeluje tovarna za maškov JELACIN & Ko., Ljubljana. 2423

Prodajem: U varošici Ubu, sresko i najplodnije mesto Srbije, imanje veličine oko 11.000 kv. metara sa jednom malom kućom od tri odeljenja, crepom pokriveno. Na ovom imanju postoji majdan prvoklasnog belog peska sa rudom stakla i porculana, isti se može iskorišćavati deceniju godina za lokalnu potrebu i njime celekupno imanje odplatiti. Pored majdana pogodno je za podizanje magacina, čardaka, modernog obora za gojenje svinja, vinograda itd. pošta je na licu, i vrlo blizu veoma žive a naročito žitne pijace, oko 100 m. udaljeno od iste. — Za cenu i uslove obratiti se: »Ubskoj Zadrugi« ovlašćenoj za prodaju, ili potpisatelj. Kosara Mitrovićeva Pocerška ulica br. 5, Šabac.

Samostojnega, bilance zmožnega knjigovodjo in korespondenta

zmožnega popolnoma slovenskega in nemškega jezika in pisanja, po možnosti izvebanega v železninski trgovini, iščemo za železninsko podjetje na Gorenjskem. — Podrobne ponudbe dobro priporočenih prosilcev naj se vpošljejo pod:
»ZELEZNINSKA TOVARNA 3026« na upravništvo »SLOVENCA«.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Broj 3076/22.

Jeftimba.

Na školi Radatović, općine Sošice imade se pokriti krov sa dobre vrsti eternitom. Usled toga raspisuje se

usimena jeftimba

na licu mjesta na dne 20. kolovoza (avgusta) 1922 u 10 sati dopodne. Površina istog krova iznosi oko 250 m². — Dostalac imade položiti 5 % jamčevinu. — Pismene ponude uz propisanu jamčevinu imadu se do 20. kolovoza (avgusta) 1922 poslati na općinsko poglavarstvo Sošice, zadnja pošta Metlika.

Općinsko poglavarstvo u Sošicama, 27. jula 1922.

Načelnik: Ilija Badovinac v. r.

Bilježnik: Pajo Brkić v. r.

Pozor!

Potnikli in tužil

Pozor!

Grand hotel PETROGRAD

Beograd, Wilsonov trg 115, Tel. št. 23-13.

(preko železniške postaje)

Odpri 5. junija t. l. Hotel je moderno urejen, opremljen s 120 sobami, elegantno mebliran, v vsako sobo je napeljana gorka in mrzla voda. Hotel razpolaga s kopališči, saloni, separeji in z vsem komfortom, z lasno parno kurjavo in električno razsvetljavo. Restavracija in kavarna z izborno kuhinjo in pijačo, prvostopenjska francoska in srbska kuhinja. Cene solidne. Postrežba hitra in točna RAVNATELJSTVO HOTELA.



M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in gumijski predmeti vseh vrst na drobno in debelo. Glavno zastopstvo polnih gumijskih obročev za tovarne avtomobile tovarne Walter Martiny. Hidravlične stiskalnice za montiranje gum. obročev v centrali, Rimska cesta št. 2. Prevoz blaga celih vagonov na vse kraje, za kar je na razpolago deset tovornih avtomobilov.

Centrala: LJUBLJANA, Rimska cesta 2.

Podružnice:

LJUBLJANA, Dunajska cesta 23, tel. št. 470.

MARIBOR, Jurčičeva ul. 9, tel. št. 133.

BEOGRAD, Knez Mihajlova ulica št. 3.

Zavod za impregniranje lesa

d. d. v Ljubljani

sprejema vsa naročila za impregniranje železniških pragov in drugih lesnih izdelkov. Točna izvršitev. — Cene ugodne. — Pisarna: Dunajska cesta št. 38, prvo nadstropje.

Najboljši škriklj jugoslovanskega proizvoda

„SALONIT“

izdelan iz znanega cementa znamke SALONA od tvrdke SPLIT, dion. društvo za cement portland. — Najboljše in najcenejše sredstvo za pokrivanje streh.

Glavna zaloga: OBNOVA gradbena družba z o. z. v Ljubljani.

Kraljeva dvorna špedicija

„ORIENT“

mednar., trgovsko-špedicijska in skladišna d. d. v Mariboru

Podružnice: Ljubljana, Beograd, Zagreb, Jesenice, Rakek, Bakar, Split, Osijek, Subotica, Novisad.

Mednarodni špedicijski koncern.

Razpisuje se II. emisija delnic.

Izredni občni zbor delničarjev je sklenil dne 10. julija 1922 zvišati delniško glavnicu

od Kij. 4.000.000- na Kij. 10.000.000- nom. z izdajo 15.000 novih delnic à Kij. 400- nom. v skupnem znesku Kij. 6.000.000-

s pravico na dividendo za leto 1922 pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico optirati na vsaki dve stari delnici po eno novo delnico II. emisije po tečaju K 460— plus 5 % obresti od nominale K 400— od 1. januarja 1922 do dne vplačila.
2. Z delnicami, ki jih stari delničarji ne bodo optirali, razpolaga upravni svet.
3. Novim delničarjem se nudijo delnice II. emisije po kurzu K 500— plačljivih naenkrat takoj pri subskripciji, s 5 % obresti od nominale K 400— od dne 1. januarja 1922 do dne vplačila.
4. Potrdila o vplačilu se imajo skrbno hraniti.
5. Delničar, ki ne bo v predpisanem roku priglasi prava opcije, in izvršil vplačila, izgubi opcijsko pravico.
6. V svrhu zavarovanja II. emisije je osnovan poseben sindikat. Kdor želi pristopiti k sindikatu, naj se obrne na tajništvo Uprave sindikata pri centrali družbe v Mariboru, v svrhu pojasnil.

V Mariboru, dne 30. julija 1922.

7. Reparticijo delnic, določenih za nove delničarje si pridruže upravni svet po končanem subskripcijskem roku.
8. Subskripcija novih delnic se vrši od dne 31. julija do 19. avgusta 1922, in sicer:

- a) pri Slavenski banki d. d. v Zagrebu in njenih podružnicah;
- b) pri Trgovski banki d. d. v Ljubljani in njenih podružnicah;
- c) pri Jugoslov. Industrijski banki Split;
- č) Bankhaus M. R. Aleksander Wien;
- d) pri Praški kreditni banki Beograd;
- f) pri Orient d. d. v Mariboru in njenih podružnicah;

9. Ažijski kurzni dobiček se dodeli po pokritju izdanih stroškov in pristojbin rednemu rezervnemu fondu družbe.
10. Dodelitev delnic se izvrši kar najhitreje; za nedodeljene delnice se vplačani denar vrne po preteku 8 dni od časa razdelitve.

UPRAVNI SVET.